

KJERNANDER, KNUT AXEL FREDRIK

Den putslustige apothekaren
assessoren L.M.Rymins [L.M. Camin]
upptåg samt lefnad och lefnadsvanor,
jemte korta biografier öfver hans
omgifning och de i teckningen
förekommande personerne, saml. och
u

1847

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
  - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
  - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
  - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

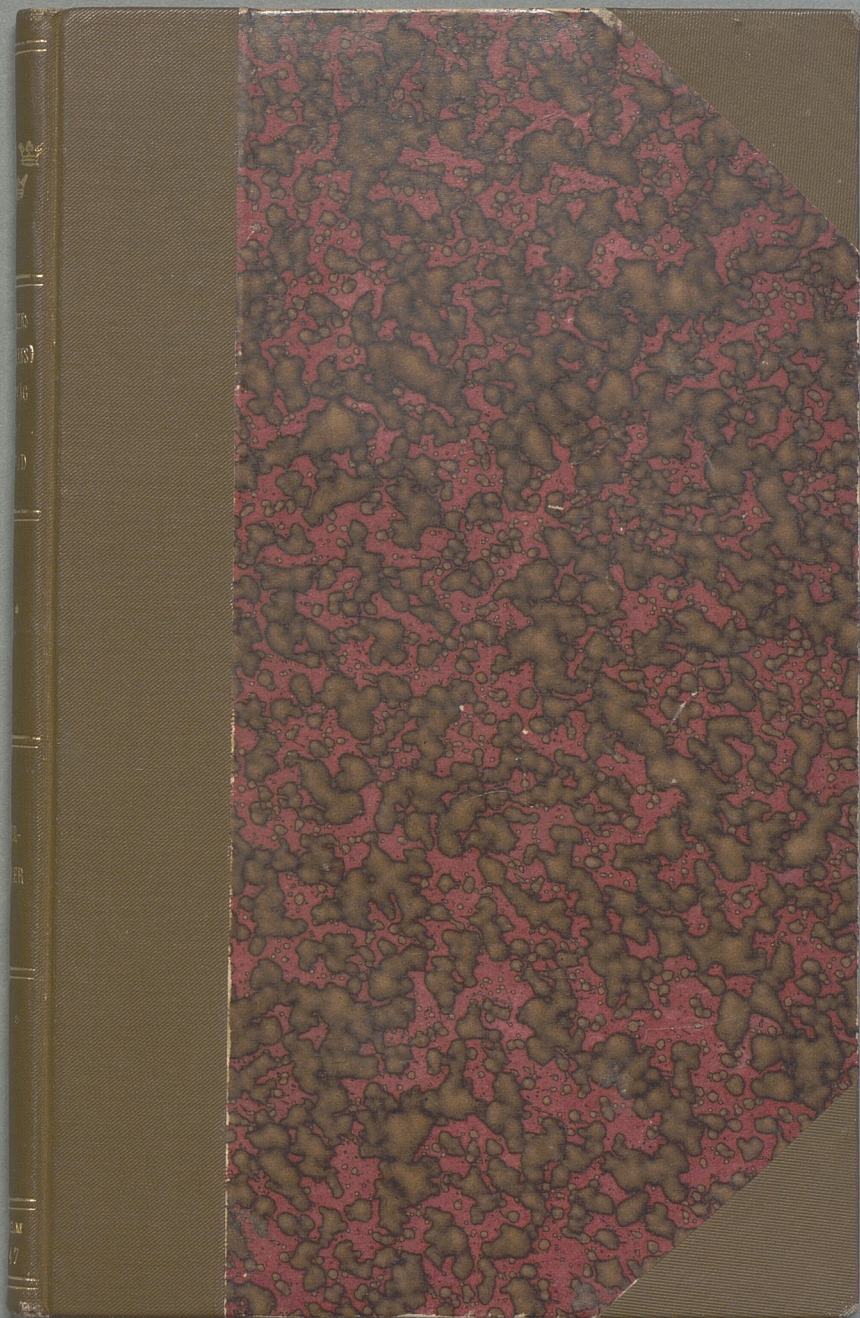
Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

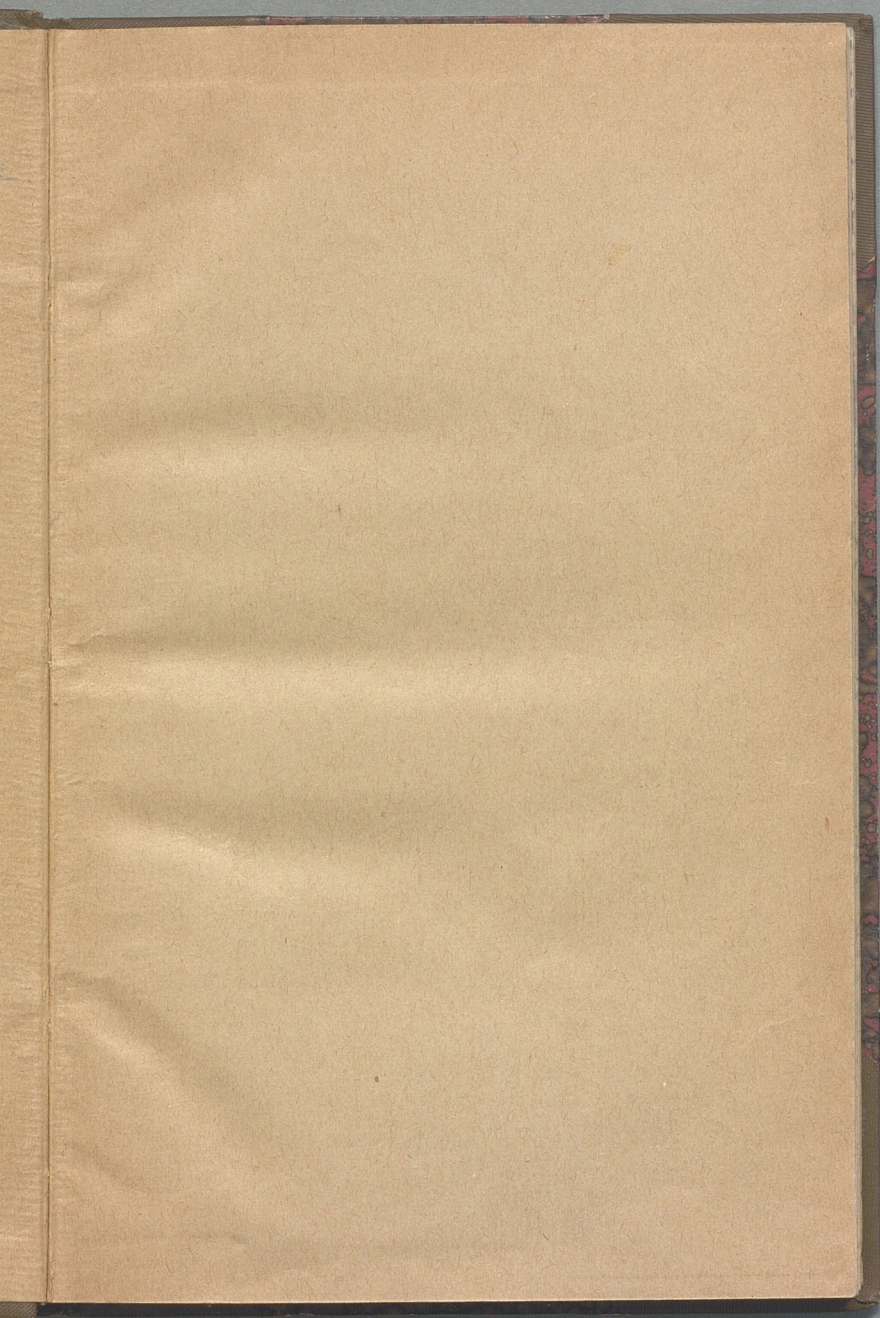
Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

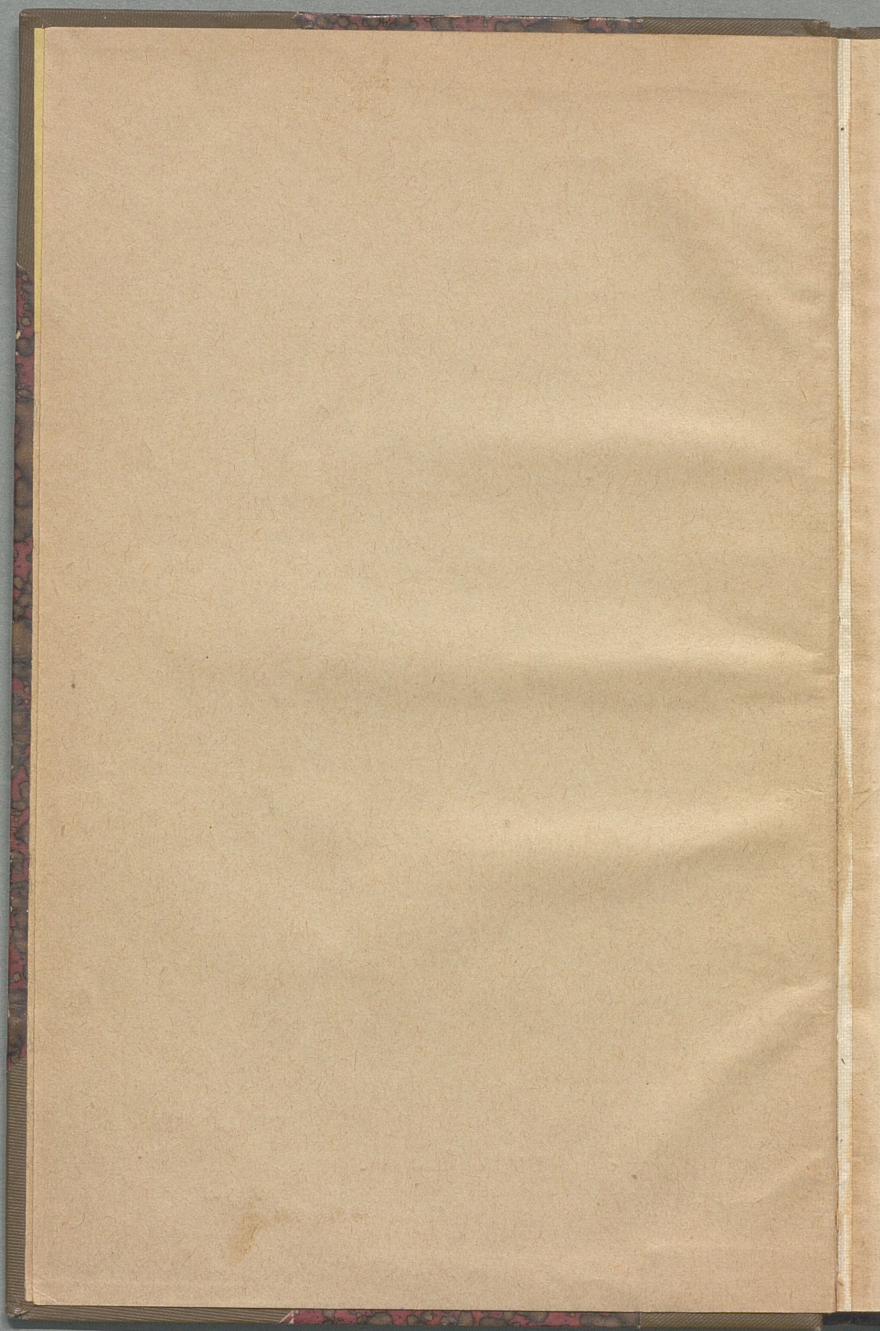

Kongl. Biblioteket.
STOCKHOLM.

Pöjgr.
Sw.

CAMIN, LARS MICHAEL

Den putslystige Apothekaren

Apeßer L. M. Rymins

apothekaren i Carmin på Messinen

upptåg samt lefnad och lefnadswanor,

jemte

forta biografier öfver hans omgifning och de i
teckningen förekommande personerne,

samlade och utgifne af

KRUSHUFVUD,

Laborant å Swarta Afrikan.

Sörva Delen.

---

mera utkom af förf. Kjermander

The following is a list of the

Journal of the

Board of Directors of the

Company for the year ending

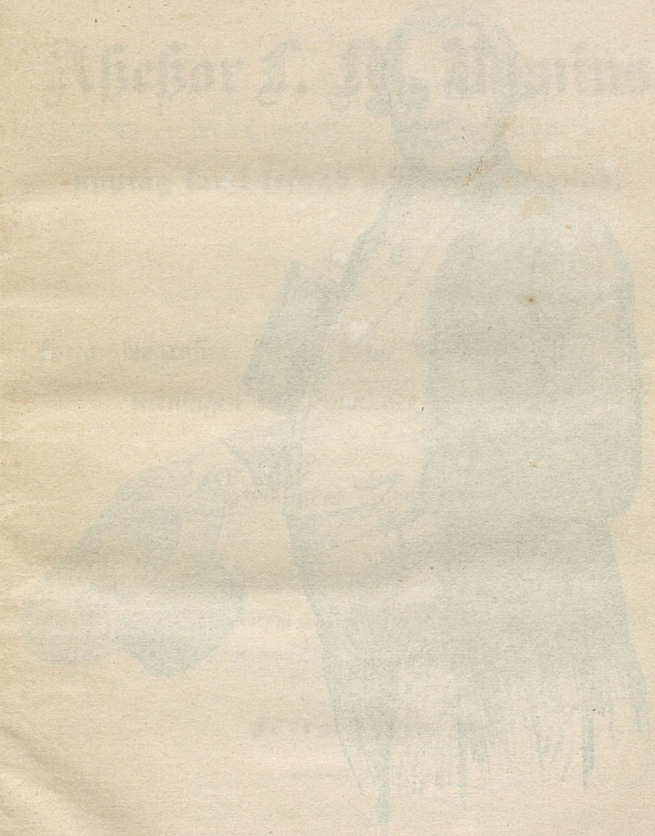
December 31, 1900

and the report of the

auditors

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
The University of Chicago Press

Professor J. M. [Name]

CHICAGO, ILL.
THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

Ulula cum Lupis, cum quibus esse cupis.

L.M. RYMIN.

Den putslustige Apothekaren.

Apeßer L. M. Rymius

(LARS MICHAEL CAMIN)

upptåg samt lefnad och lefnadswanor,

jemte

korta biografier öfver hans omgifning och de i
teckningen förekommande personerne,

samlade och utgifne af

KRUSHUFVUD,

Laborant å Swarta Afrikan.

KJERNANDER, KNUT AXEL FREDR.

Förre Delen.

STOCKHOLM,

Tryckt hos Lundberg et Comp. 1817.

Ein vollständige Apotheken

Handbuch des Apothekers

von J. G. L. Gmelin

Leipzig

Verlag des Verlegers Johann Neumann, Neudamm, bei
dem Buchhändler Friedrich Neumann, Neudamm.

Preis 1 Rthlr. 10 Sgr.

Verlag des Verlegers

Neudamm & Co. Leipzig

Verlag des Verlegers

Verlag des Verlegers

Verlag des Verlegers Leipzig 1817

Förord.

Med den anspråkslöshet, som tillhör en oförskött författare-förmåga, lemnas denna teckning af för en flere år sedan hädangången, under sin lefnad så olika bedömd mans upptåger och lefnadswanor. Författaren, som en längre tid war i närmaste be-röring med föremålet för denna teckning, tillerkän-ner sig ingen annan förtjenst derwid, än samma för-hållandet af de händelser han framställer, och om hans affigt att ikläda dessa någon huwor lyckats, så skall han med undergiftwenhet emotse kritikens öfriga tillrättawisningar.

Uttskilliga personer, som äfwen stått i närma-re eller fjärmare förhållanden till hjelten för be-rättelsen, och hwilka för teckningens fullständi-gande, äro vundwifliga, hafwa i anseende till de-ras moraliska värde, af skonsamhet för ännu lef-wande släktskapsförbindelser, blifwit pseudonymt framställda.

Om deremot ur teckningen af dessa personers karakters-egendomligheter, och derifrån utgångne gerningar och werklningar i samhället wäcka igen-kännliga hägkomster hos ännu lefwande samtidingar, som haft tillfälle att på sin tid beundra deras bragdriska lefnad, så tillhör det icke deras häfdateck-

nare att beröfwa dem någon enda glanspunkt af deras flydda lif, ehuru man ansett sig handla i harmoni med de wärda personernas blygsamhet att låta dem i pseudonymens nomina propria framstå på scenen.

För den wärde läsaren, som i dessa blad förwäntar sig en lärrik sedemålning, beklagar författaren, att en sådan icke ingått i planen för arbetet; likwäl må det förblifwa hvars och ens rättighet att derur och i synnerhet ur motiwerna för wår hjertes handlingar göra alla möjlige sedolärande tillämpningar, och författaren är förwißad derom att, ehuru dessa icke blifwit med någon ändamålsenlig utmärkelse framställda, ämnen dertill icke skola saknas.

Den tidrymd, som ligger emellan författarens och salig Nymins sammanwaro: de många skiften, hwilka sedan inträdt i författarens lesuadsförhållanden, hafwa wäl ingalunda förswagat hägkomsten af de minneswärda händelserna; men de hafwa afswalnat lifligheten af den humor, hwarmed de fordom uppfattades! Denna glada ungdomlighet, hwarmed de på sin tid erforos och bedömdes, har blifwit undanträngd af ett bekymmerfullt mellanrum, i hwilket det mædosammaste sträfswande att fylla lifwets mångfaldiga behof, måst utgöra enda målet för tillwarelßen.

Ware detta nog, såsom förord wid mitt wägade första framträdande på den af så många före mig, och med ett ofta nog i en falsk inbillning grundade anspråket om framgång, beträdda, rättare plöjda författarebanan.

Jag har antydt mitt, med den goda tiden flyd-
da gladare lynne; jag har också med skyldig under-
gifvenhet hängifwit åt mig kritikens tillrättawis-
ningar; men jag har lofwat mig sjelf och jag lof-
war det äfwen mina wärda läsare, att de dock icke
skola sakna i uppställningen af mina berättelser
skynten af den munterhet som fordom lifwade den
glada och sorgfria ynglingen, och hwilken ännu äf-
wen under lifwets dagliga och tryckande omsorger,
icke kan förneka sin inneboende tillwarelse.

Inledning.

Utgifwären anser nödvändigheten påkalla, att i första rummet söka med några ord för Läsaren åskådliggöra rimligheten (möjligheten) för en man, att i så många skilfaktiga upptåg, hwilkas mångfald med hwarje dag ökades, och derunder alltid antogo nya karakterer, ega nog uez och styrka att energiskt och med sammanhang utföra dessa ögonblickliga foster af ett berusadt sinne.

Denne förnåga war likwäl i högsta grad egendomlig hos Afesör Rymin, och bland alla hans ännu lefwande bekanta sinnes wäl ingen, som här före förnekar honom en wälförtjent beundran.

Hans medosamma sträfswande wid dessa dagligen flere gånger påkommande fantastiska upptåg, att jemte deras afsvarsamma utförande äfwen winnlägga sig om åskådarnes bifall och yttrade belåtenhet, war högsta målet för hans ära, och skänkte honom en njutning, som han icke welat utbyta mot guld och ädla stenar, dock stjernor och hand undantagne, ty säfänga, skryt och högmud, dessa själssegenskaper woro hos honom omätliga, för deras tillfredsställelse gjorde han betydliga offer.

Nästän hwarje dag gafs en representation, och ehuru ingen uppjord repertoire, långt mindre afsfiche antyddes, om för dagen skulle gifwas en farce eller dram, så tillkännagåfwo dock de wanliga sym-

tomerna wid Afsehor Nymins första uppträdande det blifwande skådespelets karakter; han war sjelf ögonblictet förut ännu okunnig derom, äfwenså debutanterne i hans omgifning. Ögonblictet bestämde och satte det genast i utöfning. Junga roller woro utdelade eller öfwerlästa; ingen repetition behöfdes; ty hwem helst den store directuren för Scenen behagade påbeka, måste debutera; han sjelf ledde fortgången af pjesen, och det stackars sjugetet, som råkade bli utkorad, fick hålla till godo, att ej allenast bli förolämpad, utan äfwen att bli utskrattad, allt efter mästarens lynnes ögonblickliga ingifwelse.

Den förolämpning han på detta sätt tillfogat någon af sin omgifning, förstod han alltid att både listigt och snurikt godtgöra, likwäl utan att derwid erkänna sig sjelf, såsom upphof till förolämpningen.

Hans werlds- och menniskokänedom, äfwensom hans winna erfarenhet i umgänge med menniskor af alla åldrar, lynnen och karakterer, war alltför djup, för att icke genast kunna anslå sådana strängar hos den skymfede, som han wiste skulke werka till försoning och glömska, och derigenom nedgick också nästan aldrig solen öfwer den förolämpades wrede.

Aestetiska och sublima utgjutelser kommo under dessa uppträden alls icke, eller högst sällan i beräkning, och hörde då till verkliga misstag.

Kraftyttringar deremot: såwäl i ord som åtbäfwor och gerningar woro stereotypa. Dorg-, harn- och brospråket i hela sin naturliga och ur-

springliga nakenhet, affecterades med passion, hvar-
jemte en sammangjutning af swordomar och böner,
tårar och skratt, ångest och glädje, ånger och för-
twifflan, omwexlande under frampryckningar i armar
och ben, munnsens förwidning, näsborrarnes ut-
widgning, ögonlobernes hwälfning ur sina hålor,
blodsprängda och stillastående, gjorde en fasawä-
kande framställning af mannens eljest, om just
icke sköna, dock manligt wackra ansigte. Härtill
alla dessa förwandlingar werkställda med en förwä-
nande omwexling och den otroligaste hastighet.

Om han leswat i Shakespeares tidehwarf,
hade med all säkerhet Afeskor Rymin, såsom ideal
för denna författares wyligaste scener, följt honom
i odödligheten.

Skrymteri, förställning, mistroende och bak-
slughet, woro hos honom rådande böjelser; sammin-
gen generade sällan hans tunga. Nu hänförd af
ämnet, wisade han sig som en bedjande Jonathan,
knäböjande, med till bön hopknäppta händer, och
blickarne, höjda till den ewige förbarmaren, lågande
af förtröstan och sann undergifwenhet.

I nästa minut, uppblofande med wildhet och
rajeri, liknade han en Caligula — en Nero —
han syntes med sin kraftfulla arm wilja krofsa
werldar.

På sin wakt måste föremålet för dessa anfall
wara, för att undgå det wäldsamma slag, som war
honom ämnadt.

Efter dessa och dylika ansträngningar, så wäl
till själ som kropp, slutades hwarje representation;
och mannen, förslappad och matt, afdomnade kån-

flolås och föränktes i en flummer eller dwala. Under denna hivilans period samlades dock ny för- måga till nya företag, och mannen beträdde åter arenan. Dessa alla paroxysmer, allstrade genom ett omåttligt njutande af spirituosa, benämndes af Tit. Nymin sjelf för rymer eller rymssystem.

Dessa rymer uttråde sig olika wid olika till- fällen, såsom i tandwerk, gift, huswudwerk, br- språng, podager etc., och skola, hwar på sitt ställe beskrefwas, sådana, som Nymin wisade deras werk- ningar.

Dessa angifna plågor woro likwäl tillgjorda och begagnades blott såsom swepstäl, för att dölja samma orsakerna till mannens beteenden, ty han wille bemantla sin lastbara swaghet och tillwinna sig deltagande och medömkan för de kroppsliga plågor han annonserade.

Åfsehorn, wid sans och i myktert tillstånd, wet utgif. sig icke hafwa sett, hemjött af dessa eller några plågor.

Högra och wenstra sidan.

Menniskor och saker ha sina sidor.

Denna fatts eger en alltför mycken antaglighet, för att kunna bestridas; men föremålet för denna vår berättelse, vår minnesvärda Ålfebor, hade, utom dessa menckliga lynnet tillagda tvåanne sidor, två andra, och bör i det fallet anses fyrsidig; likwäl utan att derföre antagas såsom liffidig.

Shurtnwål denna fyrsidighet bör indelas i tvåanne delar af Herr Ålfeborns moraliska och fysiska existens, och hwarigenom det blir en nödwändighet att tillägga de egendomliga utvecklingarne deraf, allt såsom de framtett sig moraliska eller materiella, hans högra och wenstra sida; dock icke till förglömmande hans fram och baksida, hwilka båda, efter sig företeende omständigheter fattes i aktivitet, så nppkommer likwäl under teckningen af hedersmannens verkningssrika lefnad, en mängd af den antagna fyrsidigheten underordnade, och dock icke tillfälliga sidor, som göra honom mångsidig; men hwilka sednare dock icke kunna erhålla någon annan egentlig från fyrsidigheten skilfaktig benämning, än den han sjelf i liffstiden utmärkte med antagna benämningen af rymmer.

Deßa komma att i teckningen af wärda föremålets lefnad sjelfwa utveckla sig, och wi wilja nu

allenast börja med bestämmandet af egenkaperna för hans högra och wänstra sidor, såsom utgående baserna för alla derifrån utgående verkningar. Sälunda antyde den högra hälften af vår hjelte bullersamma och störande uppträden, hwaremot dess wänstra hälft utgjorde ordning och sans.

När gårdagens bullersamma och stormande uppträden wäckte ledsnad, missheläenhet och till och med affky för den högra sidans utbrott, så afstrade deremot i dag den wänstra sidans ädlare företeenden aktning, tillgifwenhet och ofta nog beundran.

Nattliga hwilans lugn hade spändt glömskans täckelse öfwer gårdagens stormwågor och den gryende morgonens strålar bådade ordning och frid.

Se här den wänstra sidan:

Wanligtvis nedkom Alfehorn uti apotheket om sömmarmorgnarne kl. 8, om wintern kl. 9, hållande under wänstra armen den bok, hwaruti han sjelf införde dagens konto, och i handen sin hatt, med kullen wänd inåt kroppen, måhända af orsak, att den woluminösa penningbundet, han deruti förwarade, skulle bemärkas.

Gatten hade ännu icke fått wädröra hans af den fläcklige friseringskonstnären Risberg elegant ordnade, belockade och pudrade hufswud. Med högbyren panna och afmåttat steg, trädde han inom skranket af det gebit, der hans minsta wink fordrade ögonblicklig åtljudnad. Wikande åt wänster, fram till fönstret, som wette åt Drottninggatan, med glädtig min och wänliga böjningar på hufswudet, samt artiga åtbörder med den lediga handen, helsade han sina provisorer en ljuf: "God morgon mina herrar!"

Gatten, befriad från sitt inlagsgods, fick intaga den wanliga spiken, samt penningbundten och boken sin plats i fönstret.

Långsamt fördes nu den wenstra handen bakåt till den agatsfärgade kasemirs-bonjournens skjörtficka, hwarifrån den återwände, hållande med egendomlig betänklighet den derutur anammade, med emalj och mosaik ornerade gedigna guldsnusdosan; säfsligt och efter wanligt fundersammt fingerslag på dosans sidor, öppnades locket, och sedan dess farg och chaner omjorgsfullt befriats från all snusmellankomst, bländades och jemnades med lillfingret innehället, hwaraf med tummen och pekfingret, på hwilket sednare en focettslipad störrer, i guld infattad topas blänkte, en djup pris togs och impraktiserades i näsan, med det njutningsfulla uttrycket i ögon och ansigtsmuskler, som utmärker den äkta snusaren, hwarefter, medelst ett behagfullt, men lika långsamt handgrepp, det emellan den pällegula, af endast trenne små stålknappar hopfästade wästen framskjutande, snubhwita, wäl stärkta och sinkrusade bröstkräset, i hwilket Carl Johans silhouet thronade, uti en med äkta perlor garnerad broche, stor, som en af De la Croix's eller Davidsons pastejer, renades från den djupa snusprissens spillning af Virginia, Carott och Noreköpings groffsikt, uppfunnen af den snusföruktige, sak- och namnkunnige, samt öfswerträfflige och öförgätlige snus- och tobaksblandaren och handlaren Wadström, som också till afnämarens ära och minne gifwit sammansättningen namnet: *Nissesors snus*. Dosan sattes derefter åt sidan, men ej å sido, till höger om den bok, som nu öppnades, och deruti Esculapi söners prof-crior och or-

dinationer skulle, taxerade af den dyrlejsda handen inskrifvas.

Efter att en stund med fingerknogarne stödjande mot fönsterplattan och som det tycktes med tanklös nyfikenhet betraktande den tafsla af rörliga, i dagens bestyr förbillande figurer, som wisade sig utanför hans fönster, och sedan den med kinesiska hieroglyfer prälände himmelsblå sidenmässduken framdragits ur sin wauliga gömma, bröststücken, och ett af des hörn i all maklighet blifwit utsedt att betjena den wälbemärkta näsan, wände han sig lika makligt och med det gudliga högmöd, som så illa kläder wispa bland våra heliga fäder, till oss, des wäntande omgifning, öppnande sin mun, talande, i det han frågar: "Har något märkligt påserat?" Och detta war andra resan han talade.

När en sådan dag, som den nu beskrifne inträffade, equades den till rastlös syfvelsättning i yrket, och en hwar af oss ansåg sig belåten att ofsticera under en sådan stormästare. Allkemi kom ej i fråga, och ingen Neuterholm eller Boheman, om också under kongligt hägn, fick här öfwa sina konster. Afsehorn war nu ingen skådespelare, gyllare eller fantast, han war — Apothekare. Med foglighet och upplysande anmärkingar handlade han den öfswade, och war oftast närwarande wid kemiska tillredelser. Numera erfordras icke en sådan närwaro; ty nu hemtas allt sådant från utländska drogister. Afsehorns kunskap i yrket war icke ytlig, den war förwärfwad i samm theorie och mångårig praktisk utöfning; den war säker och helgjuten — icke partiel.

Allt undersef och fuff war bannlyst och kändes ej en gång till namnet: intet qui pro quo kom

någonstun i praktisk utöfning: ingen quasi pharmaco-
poea begagnades; ej heller nedlät han sig minska
quantiteten af en föreskrifwen dyrare drogue, under
förutsättande, att preparatets lika fullt bibehållna
samma smak, lukt och utseende, skulle kunna öf-
werskyta förfelandet af den åsystade werkan.

På en sådan, för yrket och menskligheten wan-
hedrande wäg, hade han ej skapat sin enorma för-
möggenhet; mera omfattande och lucrativa experi-
menter hade fört honom till målet.

Läkaren misräknade sig aldrig på den åsystade
werkan af det medikament han föreskrifwit och som
utgick från Apselorns officin, ty han war samwete-
gramm och ytterst noga uti allt som widgick tillre-
delserna. De bästa och ädlaste droguer hade till-
wunnit honom och hans apothek tillförlitlighetens
wälförtjenta burskap. Det ordinära och mediciska
stadnade på nederlag. Han kände häruti, som nå-
stan i allt — ingen medelwäg.

Såwäl underhafwande som trafiguenter blef-
wo med höflighet och uppmärksamhet bemötte. Han
deltog sjelf i göromålen, derwid han wisade en öf-
werlägsenhet, wärdig efterföljd. — Intet misför-
hållande förspordes; allt bedrefs med stilla ordning.
Sålunda hade förmiddagen fortgått, då, på slaget
tu, pigan infann sig, att för apselorn tillkännagif-
wa att middagsbordet war serweradt. Middagen
war det enda mål apselorn wärderade och hans ap-
tit derwid rättfärdigade den njutning han deruti
fann.

Från dess spel nedtogs hatten, som nu först
tillåts betäcka det prydliga hufwudet.

Med en wänlig anmaning "mina herrar, om
göromålen tillåta skola wi intaga wår middag, ma-

ten wäntar", aflägsnade han sig och återfanns wid det så kallade smörgåsbordet, wid hvilket han redan slagit sig ned och redan försatt sig med en väl rangerad smörgås. Den färsk, mjuka kryddlimpskifwan, befriad från sina kantaktiga sidor, bestruken med det äggblomsgula, wälsmakande Gelsinge eller kärnfärsk smöret belades med ox eller rehtunga, som likwäl aldrig fick öfverskjuta des kanter, syntes med brådskande hastighet förswinna inom de werksamma käftarne, och böd öf äfwen intaga aptit-supen, den han i första hand sjelf ifyllde det räfflade med guldkanter försedda, långa glasjet, öfwerlemnande åt hwar och en, att åt den nästkommande iskänkas.

ett med farg och mesings-inläggning owalt mahognebord, hwaruti en Ostindisk postelins-platta war infattad, utgjorde det altare, hwarpå dessa smaktliga förebud till kommande woro placerade, till mycken fröjd och gamman för våra hungrande magsar, och wi trippade omkring lika förnöjde, som Israeliterna kring gudakalfwen.

Efter af afsehorn gifwet tecken, intogos de wanliga platserne wid det med läckra och alltid omwerlande anrättningar, wäl och till öfwerflöd serverade bordet; twänne lediga euwerer afwaktade alltid någon objuden tillfällighetsgäst, hwilken någon gång uteblef.

Såwida ej någon främmande war wid bordet närwarande, tilläts öf icke, att ehuru war portion war framsatt, angripa den, förrän Afsehorn sjelf midrörde sin eller gaf öf tecken att börja. En gång för alla war detta affagdt; och den derom okunnige blef af de äldre på stället, underrättad

om det antagna bruket; brytandet häremot war en förolämpning mot Alfesorns regimne och en tillrättvisning härutinnan uteblef också aldrig. Wid bordet war han fryntlig, glad och munter. Skämtsamma samtal kryddade måltiden och han tillät äfwen oss att deruti deltaga, isynnerhet om något lösligt kunde föredragas.

Han war en uppmärksam och gästfri wärd, som med nöje ansåg att man gjorde skäl för sig wid bordet; ofta tilldelade han oss portioner, som kunnat warit tillräckliga för en nittonde århundradets konglig Lif-Drabant.

Högra Sidan.

När Alfesoren wid den förutnämnde tiden infann sig i apotheket med boken under armen och hatten på hufswudet, då hålsade han icke på någon, han afwel genast till höger och ingick i Contors-kammaren, nedlade boken på skrifbordet derstädes, framtog den stora nyckelknippan utur sin skjörtficka, utletade deribland materialkammarnyckeln och med den i hand, färdig att införas i låset, fortsatte han sin cours till beständ hamn.

Snart återwände han med smackande läppar, ett säkert bewis derpå att de första munfyllarne ordentligt passerat kanalen.

Hans beteenden, härledande sig från högra Sidans inverkningar, äro så mångfaldiga, att de lättast göras åskådliga genom skridandet till händelserna; men framför allt, låtom Läsaren först komma i kännedom om rymerna.

Rymmer. Förklaring dera.

Rym war en af Njeforn antagen benämning på wisa lymnes-utbrott, hwilkas förkroppsligande utgjorde en serfskild egendomlighet hos honom, och han påstod ej fällan, att han om dessa rymmer sammansatt en hel afhandling under namn af Rymssystem, hwilket åter war honom så kärt, att fällan någon dag af året fortgick utan att detta system af honom fattes i utöfning. Man får således icke med likgiltighet eller tystnad förbigå detta så kallade System, isymerhet som detsammäs dagliga utöfning står i så nära beröring med händelserna, att dessa uteslutande härleda sin ursprunglighet derifrån.

Nödwändigheten fordrar härjemte ett figurligt åskådliggörande af dessa rymers verkningar, hwilket företag torde för utgifswaren blifwa swårt; försktet dermed skall likwäl icke underlåtas.

Rym kan anses såsom en slags sinneslyftning, hwars utveckling ännu icke kunde bestämmas för bebådande af godt eller ondt, men som likwäl, likt hastigt uppkomne strömoln på en fibrut klar himmel, antydde något wäderskifte. Med ett ord, man kunde deraf ana lika snart dessa flygtigt uppkomna molns skingring, som ett blifswande fullständigt owäder.

Rymsystemet indelades af Njeforn omiskänneligt uti twänne afdelningar, med Sex grader i

hwarje. Det faller af sig sjelf, att de första graderna redan skola vara anamnade innan den andra afdelningens grader hwar efter annan intages; och som de sex första graderna hos Alfehorn icke utöfwade något owanligt, eller allenast tillfälliga mellanstunder af mera moderata nycter, så bör dessa sex grader, eller första afdelningen, betraktas såsom förelöpare till de kommande.

Gradationerna äro nödwändiga att bemärka, emedan hwar och en af dessa utveckla olika verkningar, hwarigenom Läsaren kommer i tillfälle att för sig åskådliggöra personen.

Det skulle blifwa för trötta och enformigt att wid hwarje berättelse jag kommer att anföra, oupphörligt framställa rymernas symptom, men måhända nöjsamt, då läsaren sjelf gör sig reda för hwarje rymgrads utveckling. Således skall jag börja med sjunde graden, af skäl, dem jag här nedan will andraga:

1:o Emedan Alfehorn wid 6 graders rym, helt enkelt benämndes: nycter.

2:o Emedan sjunde graden utvecklade den första rymen, och Alfehorn, för dennas ernående, alltid intog sju munsyllare, och hans tal war alltid: "De sju första äro de värsta, men de fem sista icke bättre."

3:o Emedan, med få undantag, Alfehorn, såväl sommar som vinter, året om, klockan sju om aftonen gaf sjunde gradens rym tilllämna.

Rymerna yttrades wißerligen ofta på andra tider af dagen, t. ex. på morgonqwissten, fram på förmiddagen eller tidigare på eftermiddagen, men detta hörde ej till den antagna ordningen: och

4:o det wigtigaste af alla skälen, Apehorn för-
tärde intet Spirituosum, som ej hade sju graders
Styrka.

Rymmsymptomerna yttra sig som följer, nemligen:

Sjunde graden: Nu deltaget Apehorn
ej mer i göromålen: swaga snarkningar med läng-
re mellanrum; beständig sakta hwisfling; en och
annan ryckning på högra axeln, äfvensom den wen-
stra armens utsträckning; den stora nyckelknippan
leker mellan fingrarna.

Åttonde graden: Hwisflingen upphör, snark-
ningarna hårdare och tätta på hwarandra följande,
högra armen utsträcket alternatiskt med den wen-
stra, dessas hastiga återförande, då två à tre knyk-
ningar på dem förfliga. Nyckelknippan slutet nu
hårdare i handen, som höjes och sänkes långsamt
men med kraft emot recepterne eller disken, wid
hvilken han nu är stående och som får emottaga
de kraftiga slagen; långa snarkningar, hwarwid
hufwudet för hwarje kastas bakåt. Läpparna hop-
präskade, bljliga grimaser, muntert lynne.

Nionde graden: Nu nämnes den tilltalade
personen ej mera wid namn: Monsieur får han
heta. Ett gifwet tecken tillkännager, till hwilken
talet är staldt: Rymerna tilltaga i styrka.

Nyckelknippan får starkare fart: franska ord
interfoliera talet: "hwa? hwa?" bifogas hwart och
hwartannat ord: han swärjer: tänderna hopbi-
tas och gnåla: Syckel med Prowisorer, postkar,
färingar och pigor.

Tionde graden: Parorysmerna blifwa wäld-
samma: Snarkningarne så hårda, att de höras

flera rum ifrån. Före hvarje snarkning drages arlarna upp till bronnen: ordet hwa? uttalas med arg ton, "jag befäller," följer alltid med i meningen: smackningar med läpparna: den tilltalade erhåller wälmenande men hårda knuffar på skuldror, armar och mot bröstet: ansigtet är blöfande, des muskler wanställda, näsborrarna utspärrade, gången är ojämn, tre à fyra hastiga steg framåt, ett halft tillbaka, liksom för att hejda farten. Höger och wenster fot begagnas ömsom, för att sätta mannen i gång, hwarigenom krokvägar till det bestämda målet förorsakas: Rytmerna infalla under påsagen, då en seconds halt göres: hufvud, armar, arlar, rygg, fötter och ben — allt är i activitet: Latinska glosor, hwarå fri öfversättning genast följer: Franskan är bortglömd, utom, "Charmant, bien, bon, Monieur, non, nonpas." Allt är gladt och muntert.

Detta är den ömtåligaste graden och den farligaste wändpunkten. Ett ord, en åthäfw, som ej behagar honom, är tillräcklig att i nästa ögonblick framkalla de förfärligaste utbrott: nu är han farligast — "we och förbannelse! — Död och pina!"

Elfte graden: Mannen återwänder för sista gången från materialkammaren, der han nu tagit sin sista portion franskt för den dagen. Men med denna sista klunk for ock Satan i hans kropp.

De krampaktiga ryckningarna hafwa upphört och lemnat rum åt ett tåligt lidande af alla de onämnbara plågor, som nu tåra hela hans lekamen.

Han har gift — en osidelig plåga i armar och ben — han begär och påkallar medlidande af alla;

och för alla beklagar han sig. Han har svår tandvärk — han gapar så att man kan se honom ner i magen; han viskar sina sköna hvita tänder; han utviskar den verkande — den är alldeles frisk: han trycker den hopknutna näsven mot den lidande kinden — den djefwulfska tandverken spränger hans hufwud, han swindlar och — faller.

Har han under dagen ner i apotheket intagit Elfte graden, som derstädes på oswananföride sätt utvecklas, så blir han införd på Contoret. Sker det åter på qwalln — blir han uppburen på sina rum, der

Tolfte graden utvecklas i snystningar, gråt och tandagnislan.

Grymma minnen, sorgliga hågkomster, qual och oro förtära honom nu till kropp och själ. Han begråter sina bägge händangångne makar, han har själslidande och söker nu sinna lugn och tröst, hwilken ej nekas honom då han inträder i gråtrummen, dit ingen oombedd får infomma — här slutas receptionen. — Han är en wärdig adept.

Men a propos om rymmer.

När jag för några år sedan för första gången åsåg Gardes-regementernas gymnastiska öfningar, trodde jag för säkert, att det Afhoriska rymsystemet war antaget för Swenska Soldaten, liksom pryghsystemet för några år sedan. Mål tänkte jag, nu är det wäl beställt och compareradt, först en rym och sedan prygh, det kan gå ihop och lämpas i stycket; ty mången gång hade jag önskat att detta sednare system skulle användas på uppfinnaren af det förra.

Min sköna förmodan kullkastades snart, då jag på frågan häröfver blef med det kraftigaste argument wederslagd; ty, sade man, kronans finkel innehåller wäl primitift Sex grader; men, som det skall gå genom många händer innan det når målet för sitt nederlag, så afdunsta minst två grader och den tunne, som för hwarje jungfrumåtts utdelning deraf, för djupt nedsättes i måttet, gör att person effectivement icke erhåller mer än 3 grader af det hela. "Det war fan," sade jag, knapt hörbart, "det är ändå starkare än våra Distillatorer sälja, enligt den nitiske, i brännvinsproberingskonsten wälkände, förträfflige wännen Fredholms beriktigande, i det han påstår styrkan wara netto 0."

Och deßutom skulle inga Statsanslag räcka till, om ock alla Historiska werk sattes i gång, att förskaffa rymmer åt alla dessa rymälskande ledamöter — derföre, min wärde Läsare, är det prygel-systemet, som är den drifwande kraften för dessa konstproduktioners utweckling.

Emellertid äro nästan alla de fysiska rörelserna en wäl uppfattad esterhärning af det Algehoriska rymsystemet: kroppens och hufwudets hållning, benens och armarnas krampaktiga utsträckning och tillbakadragning: att stå än på ena, än på andra foten och sluteligen icke weta på hwilken fot man står, äro så fanna och wäl utförda imitationer af det Algehoriska rymsystemet, att jag icke förundrar mig deröfwer, om jag trodde min förmodan skulle besannas. Wisst är, att, utan en person är på $\frac{3}{4}$ eller $\frac{7}{8}$, icke kan så exactist experimentera; han bör åtminstone wara sådan, att

han kan "stå," som man säger, "lull," ty några slingerbultar, några hastiga retrograda rörelser under det han fortskrider på tiljan, några små felssteg i takten och ertappandet deri, skulle icke litet fullkomna det stora hela. — Otvroligt, i synnerhet om de öfriga gymnastiske öfningarne wid samma tillfälle sattes i full activitet. Vare detta nog talat om rymmerne. Vi skola nu inträda uti Gråtrummet.

Gråtrummen.

När man från stora förstugan inkommer i saln besinnes deux battants, hvilka lemna inträde till det s. k. stora förmaket, ett rikt och pompöft ordnad rum. En stor Trumeau med kantslipadt glas och förkyld ram intager sin plats emellan de båda fönstren. Utom denna väggprydnad, befanns blott ett öfwer divanen hängande, af Professor West n i olja måladt porträt, föreställande Presidenten D. S. v. S. — En enkel dörr leder härifrån till de så kallade Gråtrummen.

Det var uti ett af dessa, som Alfejorns andra sköna och förtjusande Maka uppgaf den sista sucken — utbläste sin sista lifsanda.

Lorenz, en yngling om några och 20 år; Alfejorns son med första giftet, var liflig, glad, godhertad och wänfast; egenskaper dem han i mödernearf erhållit. Det var han, som fadren ovetande, öppnade mig inträdet till detta lidandets och tårarnas hemvist — suckarnes helgedom. Allt som här befanns, antydde enkelhet, rikedom och smak.

Ett af dessa rum, jag erinrar mig ej hwilket, ådrog sig min synnerliga uppmärksamhet. Väggarne woro beklädda med i djupa motweck lagd hwit lambricé, som, fästad wid taklisten medelst öppiga pöser af samma tyg, följde ned till golfwet.

Åring wäggarne woro placerade ottomaner, öfwerdragne med hwitt fint glänsande kläde, kantade med gröna sidentsubren; toffar af samma ämne, uppburna af rika subrmakerier, prydde ytterligare denna smakfulla anordning. En enda tasta med grönt sidsenförhänge intog den emot fönstren belägna wäggen; uti ett af hörnen, ett mindre bord, en piedestal af mörkebrunt trädsflag, hwarpå ett utrunnet tingslas stod, war den enda enstaka möbel här fanns; allt annat utgjorde ett helt, och bar oskuldens färg — det war hwitt, till och med rullgardinerna, hwilka nästan aldrig uppdrogos, för att swartsjukt hindra dagens herliga ljus, eller helsa och belysa den på wäggen placerade tastan, föreställande Fru ... — lidandets och oskuldens sinnebild.

Thuru till lynne munter och lefnadsglad jag än war, kände jag mig wid inträdet uti dessa rum, besynnerlig till sinnes. Det war liksom jag ej wägade andas: jag framskred sakta, tyst och lätt på den hwita golfbeläggningen. Jag såg på min följeslagare, han war blek, en darrning på läpparne och det tårade ögat, antydde känslan i hans bröst; äfwen jag kände mig orolig, och den handtryckning, hwilken han egnade mig, tillkännagaf att wi förstodo hwarandra, äfwen som stället betydelse; "äfwen jag", sade han, "njuter här tröst, liksom min far för sin ewiga saknad. Men på annat sätt", tillade han: "jag njuter äfwen glädje, en skön och ljuf erinran af min oförlifneliga, outsägligt älskade andra moder: aldrig skall minnet af henne slocka i mitt hjerta; och, när jag beträder detta ställe, bemäktigar mig en känsla, så njutningsfull och så smärtsam. Mitt hjerta swäller,

"det är, som det wille sänder spränga mitt bröst:
 "blodet intrusar häftigare deri och uttömmes med
 "lika hastighet, för att kringlöpa hela min inre wa=
 "relse: jag känner en darrning i hela min kropp:
 "jag lider, men jag lider med wällust, en känsla
 "som endast den kan erfara, som känt min andra
 "mor och kände henne som jag, eller känt en, med
 "henne lika ädelt danad warelse: och, som kände
 "den grymma saknaden af hennes bortgång i för=
 "ening med det sköna minnet af hennes ljuftwa um=
 "gänge: den njuter och lider, som jag — den dric=
 "ker snärtans näktar ur minnets kalk — — utur
 "denna kalken dricker jag ofta — — och kan al=
 "drig tömma den! Huru ofta har jag ej här blif=
 "wit omsluten af hennes fina, spåda armar, och mitt
 "hufwud hwilat wid hennes hulda sköte och tryckt till
 "det för allt godt och ädelt klappande hjertat. Hur
 "ofta har ej hennes fina, lätta hand smekat min
 "panna och lekt med mina lockar! Huru ofta har
 "jag ej här från hennes emot mig leende, sköna
 "läppar hört de själatoner, som mana till dygden
 "och Gud: hur mången gång skådade hon ej uti
 "mina af barnslig fromhet och oskuld klarnande ö=
 "gon; hon såg deri", sade hon, "återskenet af sitt eget
 "hjertas renhet och oskuld." Jag war hennes enda
 "tröst, hennes glädje, hennes allt. Från tre till åtta
 "års ålder, hade jag således, mig owetande, utgjort
 "hennes tröst, lindrat hennes qwal och kommit hen=
 "ne att glömma allt utom sig sjelf och mig. — Du
 "skall få höra hennes korta lefnadshistoria, den in=
 "nebär långa qwal; jag skall wid ett annat tillfälle
 "berätta dig den."

Det andra rummet war grönt; möblerna med
 mörkgrönt öfwerdrag, kantade med hwita silkes-

subren. Allt war elegant och smakfullt. — Jag har aldrig mer än denna gång besökt dessa rum; hågkomsten deraf skall alltid fortgå, äfvensom minnet af denna min ungdomliga vän, som förde mig in uti denna helgedom. En tidig graf öppnade sig äfwen för honom. Han bortgick före sin Far, och Afsejoren förlorade i honom, om ej en älskad son, åtminstone en laglig arfwinge. Det war inom dessa väggar och i närvaro af den saknades bild, som Afsejorn utgjöt sin ånger och sitt själsqwal. Han inneslöt sig i denna helgedom och hans klagan war högljudd. Efter ett sådant besök war det, som om en allt försonande och tröstande engel lugnat hans själs oro, lindrat hans lidande och styrkt det, om förlåtelse och försoning swigtande hoppet i hans hjerta. Han blef en helt annan warelse, en förnyad menniska till kropp och själ. Han war god och nedlatande — icke ett ondt eller brutalt ord utgick från hans mun. Det war nu blott om aftnarne på des wauiliga tid, som han förtärde den wauiliga styrkedrycken — den intogs nu ej högre än till 8:de graden. Men snart — ja alltför snart, tog begäret efter rym eller hans själsqwal öfswertaget och han inträdde åter på den stormande banan.

Den då warande anordningen i dessa rum är nu raserad.

Der, inom hwaris väggar, för några 40 år sedan, klagan, suckar och tårar hade sin nederlagsplats, finnas nu idel sötsaker, tortor och bakwerk jemte punsch och likörer: inom denna boning, hwar ett fordom oron och sorgen qwaldes på lidandets bädd, der sträcker sig nu på den mjuka diwanen,

Bredvid den rykande jamaikan, något nutidens lejon, sjungande bakom cigarrblofens lätta hvirflar "du nykterhetsförbund, hvar är din lära tagen" etc. etc., och på tilljorna svänger sig nu i den liberala polkettan den lättfotade Dandy'n med någon för lätt-sinnigheten och nöjet inwigd nymf!

Sådant är tidens kretslopp: allt förbytes, allt försvinner; den obemärkta larfven förvandlas till den anspråkslösa puppan, utur hwilken den glada, lätta, med guld och purpur så rikt belagda fjeriln utflyger — för att fladdra, lysa och dö: allt är förbi: tragedien är slutad, och nya figuranter upp-träda på scenen.

Lorens, min Son.

Lorens Adolph, Alfhorns son med första gif-
tet, förlovade sin mor wid två års ålder.

Denna förlust blef genom Alfhorns andra
äktenstap rikeligen honom ersatt. Fyra år njöt
han af denna sin andra mors milda ledning och
omvårdnad, då äfven hon beröfwades honom.

Han lemnades till en Prest på landet till upp-
fostran och uddiga kunskapers inhemtande. Kom
derefter i skolan, och blef slutligen student.

De goda frän hans andra mor nedlagdt uti
hans unga hjerta slogo djupa rötter. Han sympa-
tiserade ej med fadren, som gerna såg honom
borta och aflägsnad frän hemmet, hvarföre han ock
ären om inackorderades i Upsala.

Han war lefnadsglad och munter, samt deltog
gerna i kamraters upptåg. — Utg. will berättat
blott ett af dessa upptåg, hwilket inverkade på hans
karakter och öfriga wandel.

En dag besamt han sig tillika med trenne sina
kamrater, hwaraf twänne af ädel börd, uppe uti
Upsala Domkyrkotorn. Der nedanföre på gatan
stodo twänne Profesjorer, samspråkande om den fas-
liga wärman och fortfarande torfan: de bado till
Gud om regn, om ej för hela landet, så åtmin-
stone för den del som utgjorde deras egna lönings-
tegar.

Deras bedjande röjt behjertades af de fyra Apollonfönerna, och denna firväpling beslödt att gå Jupiter Pluvius i förväg; de nedfände fyra bågformiga strålar öfver Professorernas blottade hufvuden, under det de med en minn utropade: "Herren hafwer hört de gudaktiges bönn." Upprinnelsen af detta upptåg war fullt och utförandet deraf ännu fullare.

Följden af detta poststreck blef den, att alla fyra Studenterne blefwo för den pågående terminen från Akademien relegerade. — Händelsen hade emedlertid omskapat den unga Rhynus lynne, som här efter antog en fast karakter och ett behagligt alfiwar: han återwände till Upsala och läste till graden; men Utg. wet ej om ekens löf fick pryda hans warma tinnung: en frans deraf omslöt dock hans kalla hjesa, när han nedsänktes i grafwen, begråten och saknad af de många wänner, som känt och pröfwat hans wänfasta karakter och goda hjerta. Han benämndes alltid af fadren: "Lorens, min Son."

Första och andra giften.

Sophia Catharina G—ns far, en aktad och värdig Prestman, som mödosamt trampat lifwets bana och derunder ofta med bekymrets tårar kryddadt det tarfliga brödd hans syhla medförde, ägde dock en skatt i sin ädla och dygdiga maka, ett fruntimmer af ädel härkomst, som med yttre skönhet förenade ett känsligt hjerta jemte de förmåner en god och sedesam uppfostran medföra.

Sycklige i åtnjutandet af hwarandras kärlek och ömma tillgifwenhet, förökades deras glädje ännu mer genom tillwarelsen af en dotter, som, om möjligt, fastare och intimare tillknöt det band, hvilket inga tider, werlingar och öden förmått upplösa. Den späda plantan, odlad wid det ömna, warma moderliga skötet och wårdad af den hulda, milda fadershanden, uppsköt snart och utvecklade en herkelig blomma, skön som wärens förstfödda och lika anspråkslös som denna.

Föräldrarnes sällhetsmått war för rågad, för att på denna jorden länge få njutas.

Nedan wid tretton års ålder förlorade Sophie den älskade fadren och den förjande, sjukliga och wördade modren följde snart, eller två år derefter, sin man i grafwen.

För den fader- och moderlösa femtonåriga flickan, öppnade en af des moders barndomsvänner

sin faun och omhuldade henne såsom en kär och älskad dotter: och hur war det också möjligt att ett annat bemötande kunde wedersaras denna milda, goda, sediga och känsliga warelse?

Tidigt och högtidligt hade hon lärt känna sin Skapare och dess godhet, och hon älskade honom med barnsligt, rent och osfryntadt hjerta.

Hon war god, mild och känslig, och hennes hjerta öppet för alla ädla och rena tankar.

Den fågeling Skaparen så friskostigt tilldelat hennes yttre warelse, öfwerträffades endast af den, som war sammangjuten med hennes själ.

Hon benämndes den skönaste bland de sköna.

Denna fagra mö, så rik utrustad med alla gämliga dygder och behag, kunde icke länge obemärkt framskrida.

Sjutton gånger hade jorden fulländat sin bana och mognat den herrliga frukten till gyllene skörd; och i den låga, wänsliga boning, hwarest hon njöt omwårdnad och frid, hade ännu ingen oskärat hennes öra med yppandet af de känslor, som hon, måhända aningsfullt förwarade i sitt hjerta.

Åsfejorn, hwilken med spänd uppmärksamhet hört berömmet ljuda öfwer denna sällsynta skönhet, och, som för ett år sedan genom döden förlorat en äfwen skön och älskwärd maka, kände i sitt lidelsefulla hjerta ett tomrum, det han beslöt fylla genom förnyadt äktenskap. Han sökte och erhöll inträde i den obemärkta boningen: han såg Sophia; hans wal war gjordt och han framförde sin anhållan, att som maka få föra henne till sitt hem.

Den i samhället välföräddade, ättade och rika mannen, hvilken nu var i mannaålderns kraftfullaste period, egde desutom ett behagligt yttre, en stolt hållning, och, som det för den örfarne och ökonstlade flickans ögon syntes, äfwen ett känsligt hjerta, en ädel själ, erhöel snart hennes samtycke, och med det dess rena, öföfärade hjerta i förening med hennes hand.

Alfseforns redan förut granna bostad, smordnades och pryddes än ytterligare med de modernaste och kostsamaste möbler: Chinesiska waser och porflin, Turkiska mattor och stora Bömiska, slipade speglar i förgyllda ramar anskaffades: sammet, siden och guld, sparades ej: allt sattes i det pompösaste stillet, för att med rikedomens och lyrens skimmer blända den kommande husmodrens tjuand, men örfarna ögon.

Naströbst förtgick detta bestyr: allt war färdigt att emottaga den unga bruden: — bröllopsfesten tändes för att belysa den sköna Sophias väg till . . . lidandet och grafven.

I sin eleganta, af rikedom och pragt lysande wåning, afbidar nu, med otålig längtan, den stolte Alfseforn sin utvaldas ankomst: Stunden nästas, dörrarne öppnas, och Sophia inträder, strålande af ungdom, tjuuning och behag.

Förande wid handen sin treåriga son med förre giftet, går Alfseforn den sköna bruden till möte. Gofens späda hand väcktes tilllitsfullt den hulda modren, som, sålunda ledsagad af öskulden framträder till målet för sitt kommande öde. Der, inför den allseendes ögon, och öfwer barnets huf-

wud, gifwer hon Afsejorn sin hand, den han förer till sina lågande läppar, och derpå trycker en brinnande kys: der återgifwer fadren sin son en mor, och modren skänker fadren en maka: der beseglar en Herrans tjenare det heliga förbundet, och Sophia är Afsejorns hustru!

Swindlande i öfvermättet af den sällhet hon njöt, öppnades för hennes fantasi en himmel, den hon trodde aldrig skulle mulna, än mindre molnbetäckas, och hängaf sig med innerligaste erkänsla och förtroende åt den, som war beständ till hennes ledare, hennes stöd.

Smekmånaden warade längre än den wanligen brukar: den räknade sin början från den dag, då hon gaf Afsejorn sin hand; för många, kanske de fleste, börjar den långt förut, på det den desto fortare må slutas; illusionen begrafs och täckelset aflöjar mistaget.

Under denna korta tid njöt wiserligen den unga makau många hjertliga och sällhetsfulla stunder. Den för hennes dunkla aningar förut förborgade helgedom, der hjertats sublimaste och renaste känslor sammansmälta till ett, till tjusning och hänförelse, der själen njuter mer än hjertat, öppnade sina portar, inom hwilka endast wäl-lust och sällhet framandades.

Deßa dagar woro emellertid snart räknade, emot de stundande, molnidiga, stormiga och smärtfulla.

De blommor som ströddes för hennes lätta ffjät skulle dölja de törnen, ännu ej mogna, men dock tillräckligt hwarja för att sära och djupt kännas af denna milda warelse.

Men Rosens blad affalla snart, och den nakna fjelken med sina mögnade taggar ligger blottad.

Med smärtsamt blödande hjerta fortgår hon den törnbelagda banan utan klagan; men med det ljufwa hopp, att äfwen dessa taggar skola wisna och affalla, och att återvägen till det förlorade paradiset, skall blifwa angenämare, än då hon första gången dit anträdde resan. Olyckliga! bedragne Sophie!

Swilka äro behofwets och armodets dagliga kostgångare? Swilka äro de obudne gäster, som intränga inom palatsfets murar, inom rikedomens och lyxens område, inom njutningens och wällustens förlåt? Swilka äro de, som med öfwiad hand uppdyrka de konstgjorde läsen, spränga den starka bommen, öppna de wäl tillslutne portarna och tagga din boning i ostörd besittning? som lägga sig wid din sida och smyga sig in i ditt hjerta: störa din ro, ditt lugn, din hwila; och som under hela din lefnad blifwa ditt ofwäsligaste sällskap och din trognaste följeslagare intill grafwen? — — —

Qwalen — smärtan och bekymren. Uslingens dörr och den undångömda hyddans, äro aldrig tillslutne för dessa gäster; men den kost dem här öfwerflöddar, blir dem så alldaglig och wanlig, att de stundom söka läkrare rätter; angenämare herrberge, och till ett sådant blef Alfesborn deras wägwisfare: han öppnade sjelf portarna till sin lidande hustrus, den olycklige Sophies boning: han hälsade dem wälkomna, och bjöd dem der qwarstadna.

Det qwalda hjertats tysta suck, upplöst uti en enda tårperla, frampressad utur det sorgdruckna ögat, är för dem en högtidsrätt.

Su saltare, ju bittrare denna tåren är, desto begärligare, och likt det fringsurrande biet, som utur den skönaste blommas kalk insuger den sötaste saften, usjöto dessa gäster af deras frukostiga wärldnans aldrig hämmade tårar.

Uti deras sällskap framlesde hon sitt glädjelösa, korta lif. Den svartaste, orimligaste och grymmaste svartsjuka, en lidelse så införliswad med Alfeborns hela warelse, att den intill hans död utgjorde ett hufwuddrag i hans karakter, bestående hans förfarande äfwen mot denna hans andra hustru. Han nekade henne de ofkyldigaste nöjen, sällskapslifwets njutningar woro för henne bannlyste, och umgänget med menniskor i allmänhet, till och med af hennes eget kön, afstängdt. Den lejdade tjevarinnan lemnades allenast henne till sällskap.

Alfeborn betraktade sin maka med samma giriga blickar, som den snikne sin skatt: denne usjuter mindre af den ädla metallens inre värde, än dess glänsande yta; och tanken att vara i besittning af hwad han misunnar andra, ej en gång skåda mycket mindre ega, tjuvar hans för alla ädla känslor tomma själ. Han undångbinner sin skatt på det säkraste stället inom sitt hus, och nyckeln till låset förwaras närmast hans kalla och stenhårda hjerta.

På samma sätt behandlade Alfeborn sin ädla maka. Han inneslöt henne inom sina rum och förwarade nyckeln dertill uti sin säkra ficka.

Wisperligen war Alfeborn för den milda hustrun ännu det ideal hon alltid dyrkade: wisperligen ännu hans lysar lika brännande, och omfam-

ningarna lika häftiga och lifliga, som alltid; men ingen sympati wisade sig i deras werlande meningar. De ljuswa toner, hwaraf hennes hjerta öfwerflödade, fann intet genljud uti sin mans, och detta nedstående hennes glada, trogna själ, och författe henne uti dystra tankar. Hon såg sig innestångd och affskild från samhället, ja, från hela werlden: hon såg sig behandlad som en misådaderska och bewakad som en fånge. Hon kunde aldrig göra sig reda hwarföre hon så grynnt skulle handteras, och hennes man sökte ej ens att lugna henne. Hennes hjertas renhet och tanken att snart blifwa mor, uppehöll hennes swigtande hopp om en gladare och ljusare framtid. Hon kände sin pligt såsom maka och blifwande mor till det barn, som ännu hwilade under hennes hjerta, och utan klagan underkastade hon sig med tålmod dessa hårda pröfningar, dessa oförflyllda lidanden.

Andra året af deras äktenskap skänkte hon sin man en son. Glädjen syntes återwända till det sorgsna modershjertat, och fälla kommande dagar skulle komma henne att glömma de föregånga. Afwen häruti blef hennes ljuswa hopp swiket. — Under förebärande af hennes swaga fysik, nekades henne den efterlängtade wällusten att sjelf amma sitt barn — ja än mer, den lille Carl Gustaf anförtröddes till uppfödande och skötsel åt en i grannskapet boende hustru, som ofta nog tillåts att, medhafwande barnet, helsa på des mor. Någon gång infunno sig begge makarna hos den förstfödde, och wid det sista af dessa besök aftwingade den ämma modren Afsehorn tillåtelsen att hemtaga barnet och des amma uti deras eget hus. Afsehorn

ryggade aldrig ett gifwet löfte, och barnet hemfördes. Glädjens sol strålade åter med starkare sken än förr; ty barnet började igenkänna sin mor, hwilken deruti njöt en dubbel wällust.

Några glada månader fortgingo, då barnet hastigt insjuknade med kopper, som bortryckte den lilla älsklingen och slutade hans lefnad 1806, efter sju månaders tillworo.

Dy sorg — förnyadt lidande — ingen lugnande tröst af den kalla, beräkande mannen, endast en uppbrusande passion å hans sida, det war allt. Samma dystra tankar, samma tomhet i det känsliga hjertat, och samma förfarande med hennes fångenskap, fördystrade hwarje minut af hennes lif. Alfhorns Son war och blef nu än kärare för henne, han utgjorde hennes enda glädje, hennes tröst och sällskap; all den ömhet, hwaraf hennes hjerta war så mäktigt slöfades på honom i fullt mått, och han wisade sig tacksam derigenom, att han aldrig wille lemna hennes sida och omwårdande hand. Vid två års ålder hade han förloirat sin egen mor, om hwilken han ej mindes mer, än att hon varit lika wacker och god, som hans andra mamma. Denna Alfhorns första hustru undergick samma stränga och skymfande fångenskap. Hon hade ej styrka att bära sitt hårda öde, för hwilket hon dukade under, och afled efter Sex års åktenskap, 1803 — 33 år gammal.

Året efter den förstföddes död, hugnades åter Alfhorn med gåfwan af en Son. Denna gång blef ej frågan om att lemna bort barnet. En amma antogs, och modren njöt nu ostörd nöjet att få dela omsorgen om den nykomne. Någon tid

Härefter inträffade en den rysvärdaste händelse, en olycka som medtog twänne lif — Barnets och Modrens.

Alfsehorn hade en aften, i sällskap med några wänner, gjort en utfart. — Den unga frun hade redan gått till hwila, och i rummet imansför slumrade barnet wid ammans bröst.

Sin försigtighet och sin wana trogen, hade Alfsehorn med dubbla slag igenläst dörren till sin hustrus rum och medtagit nyckeln. Han återkom sent på natten; han söker efter nyckeln i sina fickor — den finnes ej — han har borttappat densamma. Han sjelf går att hämta en smed för att uppdyrka låset. — Smeden kommer, och han är i fullt arbete med uppdyrkandet, då frun waknar, och, skrämnd af det owanliga buller som nu förspordes under nattens tyfaste timma, uppspringer från sin hwilobädd, hon ropar på hjelp — hon tror det wara tjuftwar som bryta sig in — ensam som hon war, utan hjelp och stöd, ty amman hade djupt insomnat, hwilket förhållande tywår är allt för wanligt, anser hon sig ett rof för mördare, och tror sin sista timma wara slagen — hon framrusar till dörren, den är ännu stängd — hon ropar ånyo om hjelp, och Alfsehorn höjer sin röst att den af den förwislade hustrun kunde höras och igenkännas. Glädjen deröfwer att det ej war någon amman än han, eller tanken att han kommit henne till hjelp, war så wäldsam, att hon betogs sansningen, och affwimnad sjunker hon ned på golfwet.

Dörren öppnas slutligen, och Alfsehorn finner sin maka liflös utsträckt på golfwet. Han upptas

ger henne uti sina armar och lägger henne på hwislobädden — han lyckas att med tjenliga medel återkalla henne till lifwet, och nya förfärliga dö-
dande qwal.

Fölsden af denna händelse blef en swår sjuk-
dom, som måhända kunnat öfwerwinnas, om ej ne-
danstående olycka inträffat.

En förmiddag, under fruns sjukdom, står
anman wid fönstret midt öfver apotheksporten —
hon låter den lilla, åtta månader gamla Fredrik
Ludvig stå på fönsterplattan och med sina små hän-
der leka på rutan. Hon hade ej märkt att gossen
aftagit fönsterhaken, och så tanklöst, oförsträrligt
och oivärdigamt förvättat hon sitt åliggande att wår-
da det späda barnet, att detta i ett ögonblick stöter
upp fönstret och nedfaller på trappsteget till por-
ten, der han krossas midt framför fadrens fötter. —
Ushorn stod i porten wid tillfället; han upp-
tager det döda barnet och uppbär det till sina rum. —
Det skrik som här af uppkom höres af den sjuke
makän, som, ännu mycket swag, uppspringer från
sitt sjukläger, och, utkommen i salen, möter hon
sin dödsbleke mannen, bärande det liflösa barnet i
sina armar.

Wid denna förfärliga syn försvinner all sans-
ning, hon uppger ett förfärligt skrik och störtar till
golfwet.

Hon inbäres och återkallas äfwen nu till lif-
wet, men hennes sans återkom aldrig, och några
veckor derefter afled hon, medwetslös af den för-
lust hon gjort, och som förde henne i grafwen. —
Så olyckligt slutade Sophia Catharina G—ns sitt
förut så glada, nu så olyckliga lif!

Af kyllig hand den späda stängeln bröts
 Och blomman wisnar utan all förskoning;
 Men af bladen, som föll af, dock knöts
 En krans, — som herrlig blomstrax uti englars
 boning . . .

Och inom kranzen lyser dessa orden,
 Swilka kunna läsas här på jorden:

Hon är ej skördad, endast bergad
 Af odlar'ns hand, som wården ger;
 Hon upptogs för att sättas ner,
 Till stam och krona oförhärjad
 Uti ett lugnare qwarter.

**Mari antages i tjenst och
wilkoret derwid.**

Åkehorn som war i behof af en hushållerska, lät såwål i Tidningar som genom annalsan på commissions-kontoren göra sin biskan härutinnan känd.

Åf den Legion som anmeldde sig, hade han det bästa tillfälle att få wälja den, som bäst föll honom på läppen. Jag tror mig begagnat rätta ordet, läppen, förty utom de egenfaper en Åkehorns hushållerska owillkorligen borde ega, till ex. hushålla, laga god mat, och föröfrigt serwerera ett läckert bord, allt detta war wäl bra, och allt hwad billigtwis kan begäras, men detta war allenast beräkadt för gom och mage, — han wille äfwen ha något för läppen, och se der är knuten hwarföre han dröjde med sitt wal.

Han emottog wäl de sökandes betyg till granskning, och äfwen sjelfwa personen undergief en tyst besigtning af honom, men han begärde betänketid, och annodade den ena efter den andra att inställa sig hos honom uppe på sina rum, der han emellan fyra ögon wille fälla utslaget.

På bestända tider återkommo dessa sökande, och uppwisades till Åkehorn, som noqa kände sin tid, hwilken han för hwarje af de sökande noqa utsatte, med uttryckelig anmaning att ej öfwerstrida

Flockslaget. Att Njesehorn wid sådana tillfällen, då han uppehöll sig på rummen, anlidade den uppmuntrande drycken i kansbouteljen, derom kan man vara säker, och i mohn af rymens lägre eller högre temperatur, försiggick examen eller den nödiga besigtningen och undersökningen af den sökandes egenskaper, så wäl i matlagning — den högre kokkonsten och synnerligast den, att wäl rangera och lägga upp, maten förstås. War subjectet honom behagligt, är det wist och säkert att äfwen hans läpp eller läppar konno i beröring med hennes, och då blef utslaget twetydigt, des kunnande fördröjdes och uppskjöts till annan dag. Ett kortare besök war emedlertid ett säkert tecken på Njesehorns bestämda afflag för den sökande till tjänsten, men asträdde åter en annan efter ett längre besök, med nedsläpt flor för det behagliga ansigtet, så kunde man vara säker derpå, att än en gång om ej flere besök af henne forsattes. Examen skedde inom slutna dörrar: han förde sjelf protokollet och enrullerade egenskaperna.

Förträdeswis fäste han sin uppmärksamhet wid deras behag, som warit gouvneranter men som ombytt yrke och blifwit hushållerskor. Dessa åtaga sig merendels att uppfylla en matmoders alla åligganden, eller till det minsta gå frun i huset tillhanda i alla inomhus förefallande göromål, isynnerhet om frun är sjuklig, pjunkig eller något till åren. Dessa olyckliga mellanting mellau flicka och gift, kunna äfwen sköta nyfödda barn. — Gud i himmelen wet hwar de ha lärt allt, men allt faller dem så lätt och naturligt, som det skul le så wara. Sedan dessa en tid warit ma Bonne

blifwa de fölsbjörnar, då sausen ofta nog få widbrännas under sjungande af någon fransysk romance eller deklamation af en förtwislad älskarinnas klagan. Den beleswenhet och det finare sätt att wara, som dessa under sin förra lefnad studerat i de större kretsar dit de blifwit inkastade, behagade honom; han fann ett nöje uti att ofta examinera dem; men deras skicklighet uti matredning satte han aldrig uti actif tjenstgöring.

Några af dessa njöto äfwen, åtninstone så länge mannen lefde, gratialer eller pensioner för wisfde små tjenester, eller ock endast dertföre att de fallit honom på läppen. — Swad brännvinet war för hans näbb, det war hushållerskan för hans läpp, och de rymmsymptomer den sednare inwerkade på hedersmannen, höra ej till denna afhandling — de utwecklade sig merändels i skumrasket, och inga spectatörer inkallades — de höra ej uteslutande till Afseborns, utan till ett allmänt, ett uniwerselt system, som i alla länder ordnas emellan husbonden och hushållerskan. Men hwart f— tog Mari wägen? det är om henne jag skulle tala, men de efterhängsna gouvernanterna släppa aldrig en fattig f—, när de en gång få honom i sina nät och garn. Nå wäl! "Många äro kallade men få utwalde" sade Afseborn en dag till wännen D—ström, som frågade honom om han ännu antagit hushållerska. "Ne—hej," blef swaret "förslaget är uppsatt, och jag skall i eftermiddag afgöra saken. "Will du spisa middag hos mig i dag, så kan du sedan hjälpa mig granska wallängderna. — "En af de sökande faller mig mycket på läppen. Det är en raff och slink kona, som jag tycker, — lång

tutteral som en asp, och har ögon som tobaksrullar, en satans tutteral qwinna."

Alfseborns målning af den, som han mest tyckte om af alla dem som sökte hans tjenst, är wisst groffkornig, men jag kan ej göra om den. Den är sådan utgången från hans egen mun, och då må den ock få passera.

Vännen qwarstannade till middagen; Alfseborn avancerade till niönde rymgraden, han war munter och glad.

Klockan fem på eftermiddagen knackades på salsdörren, "Etig in" roppade Alfseborn. En lång och smärt qwinnowarelse inträdde. Hon war tarfligt men wäl klädd. Hon nyttjade hatt, och det hängande floret derpå war tillbakastadt så att man noga kunde se henne i ansigtet. Hon neg djupt och något förläget. Hon stannade wid dörren; Alfseborn bad henne stiga fram; hon krusade, men en förnyad anmaning gaf henne mod, och hon nålades Alfseborn, som stod fram på golfwet och med högra armen beskref niönde rymgradens attitud, räckande henne handen, sade han "bien venu ma chère, asseyez-vous, sil vous plait" och förde henne fram till en stol.

"Jag förstår ej hwad Herr Alfseborn behagar säga" sade hon och blef stående. — I stället att förswenska sin bjudning att hon skulle sätta sig, ropade han högst glad, "Charmant mamsell, hwa! Mamsell, hwa! tag mig djefwilen, charmant, hwa!

Har Herr Alfseborn sett igenom mina betyg, frågade hon förlägen och ännu stående. "Saha, det har jag gjort, hwa! men jag will känna henne li-

tet på pull—sen, hwa! tag mig djefwulen, på pull—sen, hwa! kånna på pulsen, hwa!" jag är icke alls sjuk Herr Afsejorn, gemålde hon, "très bien Mamsell, hwad heter hon?" Maria S—g blef swaret, "Eh bien! bara Mari," hwa! bara Mari, "hwa! tag mig djefwulen, bara Mari, hwa!"

"Kan hon hushålla, hwa! kan hon krushäl—la, hwa! jag befäller hushålla, hwa!" fortsfor Herr Afsejorn och genomgick alla konsonanterna med tillägg af ushålla. Hon beswarade hans första fråga ganska enkelt, "det är jag wan wid, och lärt mig det, hwilket ock mina betyg utwisa." Är hon wan, hwa! gammal och wan, hwa! tag mig djefwulen, gammal och wan, hwa! charmant, hwa! och Afsejorn ingick i förmaket, framtog utur byråen en sedel med swart streck på baksidan och inwändigt läste man tio R:dr Specie, återwände till mamsell Marie, räckte henne sedeln, den hon under en djup nigning emottog af Afsejorn, som sade: "jag behåller hennes papper, mamsell! tag den här så länge. Hon skall bli min, hwa! med hull och hår, hwa! tag mig djefwulu, med hull och hår, hwa! jag befäller, hull och hår, hwa! hon skall bli min, hwa!" Så blef det ock. Mamsell Marie blef antagen, och någon tid härefter installerad såsom hushållerska — krushållerska — lju-shållerska etc. etc., och ingen af alla som före henne varit i tjenst hos Afsejorn, har så skickligt hushållat, och med den fördel lagdt upp — maten, som hon. Jag återkommer ännu en gång till Marie, men det blir ej förr än wid Afsejorns dödsbädd — då skola wi dansa efter lju—det af stora nyckelknippan.

Författarens engagement och dets första audience.

Twenne månader hade förflutit sedan jag lemnat min Condition hos P. D**. Jag hade bestämdt mig till Apothekare-Examens afläggande, och således icke ämnat taga engagement, förr än denna angelägenhet war undanröjd.

Dagen före mitt engagement hos Apfehorn, hade han afskedat twänne af sina receptarier. Laboranten war redan för åtta dagar sedan endledigad. Af de twänne, som ännu woro qwar, war den ena beständ för laboratorium; men i anseende till de tätta afflyttningar och ombyten, som föreföllt, hade han fortjarit wid recepturn; tre weckor hade han warit på stället, denna yngling, en äkta bondlurf från någon af de mindre städerna; en stupid, egenkär, lat och högfärdig best, war mycket generad af göromålen i laboratorium, hwarföre han ej wille öfwerlemna recepturn. Han war en sprätt af prima qualité, i smutbrun frack och blå byxor, hampfärgadt rakt hår, liten uppstående näsa, pussiga kinder och smal och spetsig pannna, som pryddes af en crête-de-coq, så att hufvudet liknade en kon; bar hatten på sned, och gick snedt på sina skor; hade kommit till Stockholm i akt och mening att läsa till apothekare-examen, men sedan han dansat bort det lilla Capital han medfört, förlora-

de han och all håg och lust för Bergeli kemi; men fick desto större för Alþeför Rymens läckra bord och den åtföljande goda lönen. Den andra herren, en liten Stickselius, hade lärt ut, som man säger, på stället, och för halstannat är sedan aslagt Pharmacie Stodiosis Examen. Äfwenledes han en trögkörd sate: han syntes wisst arbeta och stråta; men ingenting kom honom ur händerna. Han war tyefmycken och svarsticken, troligen härledande sig derifrån, att hufwudet satt alltför nära knäwecken.

Under sina sjuåriga postår på stället, hade han trampat sina fötter platta och breda, och desutom hade han rätt beniga affärer, ty hans gång war likt en kobent bagares. Han spände sig i en fotsid grå rock, som war bråd i ryggen, med långt lif, samt gröna byxor. Har war en högst nödwändig urladdare för Alþeforns groffkorniga qwickheter, så framt ej ett wärdigare föremål kom i skotthåll. En egenkap hade han, den nemligen: att aldrig swara på dessa groffheter, hwarföre han och bibehöll sig på platsen. Häraf kan skönjas, att gossen war förständig och klok. Om man nu till dessa officianter lägger en dietypel, så företer sig hela den besättning, som representerade det bäst renomerade apotheket i Stockholm. För tjugufem å trettio år sedan erecerades icke den mängd Prowisorer, som nu för tiden; och tillgången på medhjelpare icke så lätt att erhålla.

Alþeforn war uti en kinkig belägenhet, och uti denna wände han sig till min fordna Principal, den aktningswärde och kunskapsrike P * *, som till Alþeforn hade förbindelser. Det war han som öf-

wertalade mig taga condition hos Afsejorn, och utom hans intalan hade detta ej skedt; ty jag bar en wiß farhåga, en motwilja för Afsejorn, som i allmänhet behandlade sina underhafswande illa, och skymfade dem ofta utan orsak. Afsejorn hade flere gånger sjelf erbjudit mig plats, med då för tiden högre lön, än jag af någon annan wågade begära, men dessa tillbud hade jag alltid afflagit; nu war förhållandet annorlunda. Jag kunde nu wißsa Tit. P. min erkänsla för des lärwika underwising och des faderliga ömna omwårdnad, för hwilken jag hade allt att tacka. Mitt beslut war fattadt och min förra förefats ryggad.

På requisition, som en Notarius publicus, förfogade jag mig samma morgon kl. 8 till Afsejorn. Iti apotheket blef jag underrättad derom, att Afsejorn war uppe på sina rum, ännu icke restituerad efter gårdagens bullersamma tilldragelser, och troligen icke skulle komma i apotheket den dagen. Således begaf jag mig uppför den lilla trappan, som förer till smårummen, knackade på den wälkända dörren; jag hade flere gånger varit i ärender dit för P:s räkning; hörde hundskall, wred om nyckeln, öppnade dörren och steg så drifteliga in i rummet, hwarifrån en 8 å 10 stegs trappa ytterligare förer till Afsejorns sängkammare, hvars dörr stod öppen och hwar i en gläfsande tik, hälften tax och hälften mops, hälsade mig wälkommen.

Jag war wäl ingen Hector, men hade dock nog mod att trotsa denna argfinta Cerberus, och inom några ögonblick stod jag frisk och sund på Afsejorns

fängkammargolf, eller rättare höll mig på mattan — den mjuka blommiga, turkiska, som betäckte detsamma. Åfsehorn låg ännu uti sin med storrosiga omhängen omslutne Gustawianska fäng, med ansigtet wändt åt wäggen: hårda utdragna snarkningar tillkännagafwo en djup sömn. Sångens öfrige innewånare, ett helt koppel, den arga ticens afföda, 5 a 6 till antalet, woro wakne och accompagnerade sin hulda mamma i gläffsandet. De woro ännu för unga och små för att wäga ett språng eller hopp ned på golfwet, och posterade de sig wid fängbrädet, bildande ett sauwergarde för den ort, som sett dem födas och uppfödas.

I detta senare fall stärktes min förmodan, då en dörr från nedra rummet öppnades, och en lång smärt, medelålders, till utseendet skaplig nog, qwinnowarelse, kallad af det myckna skällandet, skyndande upp i fängkammaren, der jag afbidade audiencen: och med henne, en carwaljer af samma skrot och korn, som tiken. Utan att hälsa, ty der till war ännu icke tid, hutade hon åt tiken, som skällde wärst, i det hon sade: "will hon hålla sig i skinnets Palmira," ej erinrande sig, att det war hon som höll Palmiras skin i sin hand, hwilken fattat creaturet i nacken och på det sättet förde och lade henne i fängen till de små aristokratkrabaterna. Dessa tystades genast af mammas digra och många mjölkkärl, hwilka genast togos i anspråk, i det de lemnade sin plats obewakad, och uppförde sig så medelst som riktiga marodörer. Sjelfwa pappa inställde sig friwilligt inom familjen och började le

ka med en af de små, som ännu icke engagerat sig wid spenan. Fruntimmeret närmade sig den sotswande, och efter några handfasta ruskningar, sade hon honom sakta i brät, att en främmande wore närwarande.

Detta fruntimmer war hushålleriskan, Mamfells Marie, för hwilken jag nu hade den äran att bocka mig. Löspigt och förläget beswarades min helsning, och hon aflägsnade sig.

En arm med knuten näswe sträckte sig ofwan fångtäcket, och under des sträckning i wädrret, beskref rörelsen af den archimediska skrufwen — några dubbla, ihållande snarkningar åtföljde manövern — det war en swår rym i tionde gräden — ännu en dylsk, och mannen wände sig med brät och dunder.

Han igenkände mig genast, som sålunda blef tilltalad — "Ah! monsieur — bien venu mon cher ami — avez vous envie rester chez moi" har monsieur talat wid P. om saken, hwa!" som jag fruktade att samtalet skulle fortsättas på franska, skyndade jag mig att swara, det P. öfvertalade mig att uppskjuta med min examen och i stället genast taga Condition hos Åfsehorn, som nu mera än måhända tillföre wore i behof af biträde, och att jag i detta aßeende nu infunnit mig. Efter detta mitt swar, utropade Åfsehorn: "Eh bien monsieur! när är monseurn färdig, hwa?" "jag har beständt mig att, om Herr Åfsehorn behagar, genast gå i besättning med göromålen; ty Tit. P. har sagt mig, att det ligger mycket efter i laboratorium." "Jaha! så är det, mon ami, tre långa lymlar, hwa! har jag affskedat, hwa! stora lymlar,

hwa! har jag affledat, hwa! de wille wara herrar
 öfwer husbond', hwa! och derföre marche, hwa! adjö
 med dem, hwa! tag mig djefwulen adjö, hwa! Som
 jag trodde att detta adjö rödde min egen person,
 så bokade jag mig för att gå, men dessa ord, "stad-
 na kamrat, stadna! qwar! jag befäller stadna, hwa!"
 ändrade mitt beslut. Charmant, hwa! genast i ar-
 bete, hwa! Hästplåster och mycket annat är defect,
 jag har lånat sådant der på Lejonet — här är
 nycklarne, plattfot wisar monsför wägen. Der-
 på tog han en af de små favoriterna till sig, wän-
 de sig åter till wäggen, och lagade sig till fert-
 satt hwila.

Något som synnerligen stack af mot den lyx
 och rikedom, man öfwer allt såg omkringwa herr
 Alfehorn, war en stor mörkbrun kammboutelj, hwil-
 ken stod på golfwet bredwid Alfehorn's fång. Jag
 wiste ännu icke att denna war det ståndskärl jag
 nästan dagligen skulle påfylla med det såkallade
 Nymiska måltids-bränwinet, Alfehorn's tröst och
 rhimernas werkande orsak. Som jag då icke kände
 hwilken af kamraterna benämndes plattfot, war
 det nödigt att recognosera fältet, och det dröjde icke
 länge innan jag igenkände min Cicero på de plat-
 ta fötterna.

Skedd det såkallade chabralet (förskinnnet),
 och ledsagad af Plattfot, war jag inom några
 timmar så hemmastadd, att jag wiste hwartill nyck-
 larna påfåde, och sålunda wägledd, snart i full
 activité.

**En skolagning, eller det Pilatus hafwer
skrifwit, det hafwer han skrifwit.**

Sex dagar hade jag redan varit laborant, men ännu icke fått se min husbonde i laboratorium; icke heller hade han varit i apotheket under denna tid; då jag gick in en af Discipulne blev kallad upp i apotheket, der Ulfhorn väntade mig. Jag följde genast, och wid mitt inträde ljöd Ulfhorns stämma: "Ah, monsieur! aflägg chabralet," ja så, tänkte jag wid mig sjelf, nu är ditt regemente slut på den här orten, nå väl, låt gå! "Monsieur skall gå bort åt mig" sade han. "Gå hå, intet annat, då är det ej så farligt," sade jag sakta, och bad om tillstånd att få kläda om mig. — "Behöfs ej — bara ren i synen, ty det behöfs," sade han småskrattande, ty jag var svart i ansigtet. Jag aflägsnade mig, tvättade mig enligt ordres, ifkläde mig den bättre människan, d. w. s. min bästa rock, och inställde mig till Ulfhorns disposition. "C'est bon monsieur," sade han och räckte åt mig en sedel på 25 R:dr B:co. "Gå upp i Sundhets-Collegium och läs Protocollet mellan mig och den skurken S, jag bör ha vunnit, hwa! hwa! Ulfhorn hade åtagit sig lewercancen för Arméns Flottas Sjukhus. Många år hade han haft den. Därvarande Läskaren, som allt sedan krigen hade ett horn i si-

dan till Ufsehorn, sökte på allt sätt göra denna lewenance Ufsehorn beswärlig. Men klagade han öfwer ett, än ett annat — alltid öfbrtjent. Ufsehorn wisade sig och afwogt sinnad emot Doctorn. Det war ett spänt förhållande emellan dessa personager, hwilket någon gång skulle brista. Doctorn hade requireradt fyra liber Kungälfina-pulwer. Doctorn påstod att den war uppblandad och oduglig, och till undersökning uppsändt det till Sundhets-Collegium. Rinan undersöktes af Professor Berzelius, och besans fullgod

Det war protocolltet öfwer denna undersökning jag skulle lösa.

Jag återkommer till en berättelse som skall förklara orsaken till Ufsehorns och Doctorns misbelåtenhet med hwarandra. De borde tagit hwarandra i hand, det hade varit det rätta.

Jag gick — löste Protocolltet, det kostade 4 R:dr 16 sk. B:co, erhöill det under couwert, och Secreteraren sade då han lemnade mig convolutet: "nu tycker jag att gubben skall fägna sig, som nu så storligen har wunnit." Glad på min Principals wägnar, skyndade jag åter. Ufsehorn hade återgått på sina rum, hvarföre jag genast begaf mig dit. När jag inträdde såg jag straxt att rymen stigit ett par grader, och han åter, såg på mitt glada ansigte, att jag bar en glädje-post, hvarföre han och ropade emot mig: "Jag har wunnit! Jag har wunnit, hwa?" "Så är det," sade jag, "jag fick weta det af Secreteraren." — "Alla glädjas, hwa? alla glädjas, hwa? hwa? utom motparten förmodar jag." "Bien, hwa! rute dusum laudete, hwa?" sade han och nappade paquettet af mig.

"Det kostar, sade jag, 4 R:dr 16 ff., och här är det öfriga." Han skjöt till min hand penningarne, och med en leende och vänlig åtbörd sade han: "en skolagning, mon ami, hwa! en skolagning, monsieur, hwa!" När jag kom ned i apoteket omtalade jag hwad som passeradt, då Plattfot underrättade mig derom, att en dylik händelse förut timat, och att Ålshornn dagen derefter nekot till en sådan friskostighet och blifwit mycket uppbragt mot den som sagt sig erhållit gåfworna.

Detta war skodde mig, och jag beslöt att härutinnan rådfråga mig med min fordua principal. Detta skedde samma dag om aftonen, denne tillstyrkte mig att tidigt på morgonen infinna mig hos Ålshornn och ytterligare låta honom bekräfta, hwad dagen förut passerat, och widhöll han då hwad han sagt, kunde jag med godt samwete behålla pengarna. Derföre infann jag mig flockan 8 på morgonen dagen derpå. Han war oförändrings och lika rymiss, som jag sett honom dagen förut, flockan 3—4 estermiddagen, så att jag med skäl kan försäkra, att det war en karl att hålla färgen. När jag inkom, mötte han mig genast med orden "Nå monsieur, det war ju fan, hwa! jag har wunnit, hwa! tag mig djefwulen wunnit, hwa!" "Det gläder mig hjerteligen," swarade jag, "och jag får med anledning af hwad i går tilldrog sig fråga Herr Ålshornn, om det war herr Ålshornns affigt att jag skulle få behålla öfwerföttet å de 25 R:dr B:er jag medhade;" och jag repeterade hans egna uttryck wid tillfället. Hans ansigte mulnade, och med misnöjd min och allwarlig ton sade han blott: "det Pilatus hafwer

skrifwit, det hafwer han skrifwit;" adieu
 monsieur. — Nu stoppade jag penningarna i min
 egen ficka, der jag juist nu skulle büska finna dem
 — men de äro som Herrns kappsäck.

Varfäringen.

En såkallad Var-madam, eller en madam, som med of och ämbar till salu kringbär lax, infann sig i Alþeþorns köf för att utbjuda sin wara.

Köfet är beläget på nedra botten — dörren dertill midt för stora trappan.

Som ingen handel blef af, och gumman, åter belastad med sin börda, trädde ut genom dörren, just i det ögonblick Alþeþorn beträdde sista trappsteget, för att åter infinna sig i apoteket; klockan war 5—6 på eftermiddagen; apoteksdörarne stodo på wid gaswel, ty det war en het dag i flere afseenden.

Rymiska snarkningar hördes så wäl af de i apoteket warande, som af laboranten; ehuru ej Alþeþorn war synlig, wore förebud att Alþeþorn åter befann sig wid hög rymgrad. Efter att på maten hafwa tagit sig en såkallad tupplur, hade flaskan efter uppvaknandet åter blifwit anlitad. Jag säger flaskan, men det war egentligen en större kanns-boutelj, hwilken af Laboranten nästan dagligen måste påfyllas af det så kallade Rymiska Måltids-brännwinet. När han nu fick se gumman komma genom köfsdörren, trodde han för säkert att något smugleri wore å bane. Något sådant förhållande hade troligen förut passerat, ty man-

den bästa vara säljer på sin själ. Utan något
förlägenhet följande vilja han efter fridn gumm
nånt anlar, förvarit både ånbar och af viktiga
det ramlade i k... och gummian, som ett anar
de något vult, ja... för l... till jul
på laga till en... som misslyck
fakt förvarit, den... i
till... som

Laxkåringen
Vu luv jag dig vaka!

nen tycktes wara säker på sin sak. Utan något föregående spørsmål rykte han ofet ifrån gummans axlar, hwarwid både ämbar och of plötsligen ramlade i backen, och gumman, som icke anade något ondt, än mindre lömskt bakhåll, höll just på taga sig en pris contenance öfwer den misslyskade laxaffären, derwid begge hennes händer woro i full verksamhet, den ena med dosan under näsan för att uppfånga det som kunde spillas, den andra med prisen, som ögonblickligen insöps af den utspärrade näsans härrika, hålor.

Förfärligare och fasansfullare upptråde förspordes icke under Pompeji sista dagar, då Kejsar Augusti bronsstaty i Fortunas tempel nedstörtade och krossades mot det hårda, stenbelagda golfwet, än denna händelse wallade.

Öfverligen hade icke någon jordstöt, åska, eller annat wäldsam naturfenomen sammankallat den mängd menniskor, som samlades, inrusande i förstugan genom den åt gatan öppnade porten, nej, gummans genomträngande, fasawäckande, hemiska skrik, och Ålbesorns genomträngande, torndönslika snarkningar, woro tillräckliga att åstadkomma denna folksamling, som inom få minuter uppfyllde den rymliga förstugan och gatan utanför huset.

I samma stund ofet ryktes från gummans axlar, omfattade Ålbesorn hennes hals, så wäl bakifrån som framför under hakan, med sina jättehänder, så wäldsam, som han welat strypa henne. Derifrån det hemiska förfärliga skriket: "en tjuf, hwa! ta mig djefwulen en tjuf, hwa! hwa! men jag har - dig! hwa! tag mig djefwulen en tjuf,

hwa!" mera hade Alþeþorn ej hunnit säga, då gumman med en convulsivisk ansträngning lyckades loss-göra sig från hans jernhänder. Hon tillgrep det till hands warande wapen hon kunde åtkomma: det blef en Saxhalswa utur sina egna ämbar, så blött den war, hållande den wid hjerten, och lät den öfriga delen kringsurra Alþeþorns belockade och pudrade hufvud, och blosande kinder, under det hon höll sig på behörigt afstånd för att icke träffas af hans kraftfulla näsvar och hwarfa naglar. — Sådane stodo de nu mot hwarandra, när husets folk löpo till hjälp och skilsmässa. Gummman skrek på Polis — Alþeþorn äfvenså — slagsmålet fortgick en god stund. Polis behöfdes ej tillkallas, folket skrattade och hurrade; Alþeþorn aflägsnades på det sätt, att han inknistades i apoteket, hvars dörrar, förut öppna, nu tillslötos, och han kunde icke komma ut för den påträngande folkmassan. Gummman lugnades dermed, att hon wiste hwar hon hade sin man och wid Polisfen skulle erhålla rättvisa. — Staccars gumma! desutom, om hon dagen efter inställde sig hos Alþeþorn, wore hon säker att erhålla riklig ersättning för lax, smus, sweda och wärk, samt chican, den hon påstod sig till den grad lidit, att hon aldrig blir menniska mer.

Några timmar sednare inställde sig twänne Polisbetjenter, för hvilka gumman beklagat sin nöd, med kallelse för Alþeþorn, att wid wite inställa sig dagen derpå uti Kongl. Polis-kammaren. Dagen betalte en kallelse till polisfen så rikligen, som Alþeþorn, hvilket af hela corporationen neqa kändes, och de nu ifrågawarande herrarna, ehuru icke hörande till traktens polis, wille icke låta sig före-

kommas, hvarföre de lika skyndsamt inställde sig, som den första wattentunnan wid en eldswåda, säk-
re att erhålla den aldrig uteblifna belöningen,
hvilken härwid utan alla förklaringar och attester,
genast erlades, till mycken gammans för de nitifste
polisbetjenterna.

Ett enskilt förhållande hos wännen W... med-
förde en för gumman nöjaktig och riskig awans
på Laren och den åberopande chicanen. En sådan
affär till, och gumman skulle ej behöft wandra
fring gatorna med sin wara.

Gamla Polle.

Detta blef det tillböfva namnet på vår hjeltes favorit af det fyrfotade djurslaget, hans lifhäst, så i anseende till wälwilja för, som sympatier i lynne och böjelser med den wärde egaren sjelf. Jag säger blef, ty förut och innan, genom efterföljande händelse, wår hjeltes önsknigar förwerkligades om en makes erhållande, till den derintills, såsom markabes ansedde Polle, benämndes och igenkändes han rätt och slätt med namnet Polle.

Wälbemalte Polle war en starkt bygd och wäl född kamp, något utöfwer sin mannaålder, och för husbonden i lika dyrbart wärde som högstfälig Koning Carl den XII:s gamle Brandklippare.

Gamla Polle hade wäl aldrig fört sin herre och husbonde så skottfri och upprätt ur någon strid, som gamle Brandklipparen den 27:de Juni 1709 wid Pultawa förde sin oddblige Hjelte; men Gamla Polle hade dock efter hwarje Vaccinalist nedslag från Hagalunds, Stallmästaregårdens och Carlbergs wårdsbus troget och i omsorgsfullt skridt hemfört sin omistlige herre; wäl icke under någon befarad förlust af hus och hem; men också icke med andra märken af troféer, än dem tillfälligheter kunnat inträffa på panna och knogar.

Äfwen gamla Polle war till och med fyrsidig; men ehuruwäl född icke fyrkantig; ty utom hans för sporrhugg känsliga två sidor, hade han en förstånds-

Gamla Polle

eller Svessens handl. från Sockmestaregården

eller instinktsfida i hufvudet, som wid åtskilliga tillfällen telegraferade med hans bakfida, så att ingen annan än Ålþeþorn och hans kusf kunde onäpft nalkas denna sistnämnda fida.

Genom denna fyrfidighet stod han i en verklig själsfrändskap med sin älskade herre. När Ålþeþorn lät höra sina rymiska snarkningar, besvarades de af gamla Polles illfena och gälla gnägningar; i samma anda som Ålþeþorn någon gång utöfwade sina lömska anfall, utöfwade gamla Polle sin bakflughet med ett lömskt slag af bakfoten.

Gall, som så sinrikt utrönt ett system om hjernans organer, skulle här fått ett widare fält för forskningar, om han studerat hästens fränelogi, och i synnerhet om han djupt inträngt i deß bakdel, då han owilkforligen funnit, att om slughetens organ finnes i hjernan, bakflughetens hade fått motsatt läge hos hästen. Måhända är det här före, som hästen benämnes ett stolt och ädelt djur, alldenstund han yttrar denna slugheten underordnade organ medelst sin bakfot. En bakflug menniska kan ej wara ädel, eller denna höga benämning wärdig; men wäl en å behörigt ställe applicerad bakfot; alltfå hästen med all sin bakflughet, är och förblifwer ändoe ett ädelt djur — men Ålþeþorn — — —. Polle — när han klappades eller smektes af den för honom wälkända handen, fastade ej bronnen tillbaka eller, som man säger, klippte med dem; eller som en katt höjde rygg och swans under det den stirrar rakt fram för sig, af fruktan eller illistighet, så falskheten i deras ögon skulle bemärlas af den smekande — nej, twärt om: han höjde sin rygg så ödmjukt, som en lyckölkare, som wispa Tidnings-

Redaktörer eller Rådman=Candidater; han wände det wackra wälbildade hufwidet med de milda, glädjefulla ögonen, mot den kära husbonden; han hwiftade med swansen, lemnade fri plats åt wänkomlingen och smackande med mulen, afbidade han husbondens närmande, i synnerhet des icke sparsamt pudrade hufwid, hwilket han, medelst tungans lifliga rörelser så smekade och kyste, att det samma blef, om ej slätare, dock mera glänsande och slimmigt än wåra finare damers, genom begagnande af qwitteflém och ellestrum.

Polle bits ej, han blott wisade tändren — så gjorde äfwen Åfsejorn. Ingendera woro krubbigare; men hade tänder, friskare och mera hwita och glänsande än de kunna fås genom nyttjande af tand=opiat, Lindbergs förträffliga tandpulwer och Ehrenhoffs tand=tinctur, andras icke till förögblömande. Utom dessa Polles anförda egenskaper, egde han ock en utmärkande, nemligen: han war snabblöpare, äfwen så Åfsejor Rymin, (nota bene wid åttonde rym=graden) och såsom sådan, ofta anlitad att täfla med någon inbilsk fullblodig öfwerfittare. Wid dessa täflingar war det ej sällan som Polle vann priset; om detta härledde sig af de täflande för Polle eller des husbonde, är kintligt att bestämna; men hwad som war säkert — att Åfsejorn alltid bekostade kalaset, af erkänsla för sällskapet uppmärksamhet — för Polle och des husbondes wäl försedda casa.

Efter en af dessa kapplöpningar, och sedan en ypperligt wäl rangerad Sjuu wore intagen, begaf sig den druckne Åfsejorn, då sittande i den lilla, nåtta och lätta kappslädan, bespäänd med den seger=

druckne, för flere timmar fastande, förståndiga och kära Polle, på hemvägen.

Polle, troligen helt och hållet åt sig själf och sitt högmod, öfverlemnad, och stolt öfver wunnet pris och seger, af pour distraction, afwel från den allmänt trampade vägen, och befann sig alldeles oförtänkt uti Carlbergs alle, hvars bom satte bom för widare framfart. Husbonden äfwen distraht, lutade sitt hufwud till allwarliga betraktelser öfwer dagens wigtiga händelser, så wårdsloft och emot tyngdlagarne stridande, att det tog en öfverhalning och medförde den domnade kroppen så konstmässigt, att den befanns liggande twärtöfwer den lilla slädans botten.

På sådant sätt och i denna ställning blef Hr Åkerför Nymin anträffad af en från Carlberg kommande wandrare, som förbarmade sig öfwer de båda creaturen och hemförde dem till hus och stall.

Den hjälpsamme wandraren war en underfattig man, med nog tresligt ansigte, glädt lynne och skånst jargon; hans hatt utwisade att den, lik fältflaskan och ränfeln, warit använd som örngått eller lidit swära stötar mot lågt nedhängande krogskyltar; han bar blått och gult band i det från all tränöning befriade knapphålet, å den mer än luggflitna, tätt åt kroppen slutande bonjouren, hwilken, för att i full dager framställa en, utan snörelif och stoppning, i ordets rättaste bemärkelse, sen- och och benfull kropp, saknande allt erforderligt foder, nödwändigare till annat behof.

Att mannen bestridt adjutantsplats, kunde man sluta deraf, att den del, som fasthåller sporrarne, hwilka redan för längre tid sedan affallna, alldeles saknades på hans fotbeklädnad, hvars främre del

var omsurrad af basttågor, en sinnebild af de för-
lorade stegbögslorne, nu tjenande till sulans fast-
hållande wid ofwanlädret. Hans benbeklädnad an-
tydde en så kallad barbaka ryttare con amore, den
blottade just den del af kroppen, som mäst tages
i anspråk för att sitta till häft.

Hans linne will jag ej nämna, — lumpor wo-
re deß rätta benämning, — skulle användts till pap-
per i det skick det wid tillfället sig befann, wore
en riktig acquisition för dem som få affsed på grått
papper, så smutsigt war det. Strumpor, denna öf-
wersködsvara, hwad behöfdes de? det injuka höet,
som befanns i skoplaggen, war warmare, och kunde
utan kostnad ombytas med en tapp klöfwer eller
timotej, humlad på något af stadens torg, hwarest
mannen sökte sin utkomst medelst hembärande af nå-
got de trafikerandes uppköp.

En perpetuel rörelse i armar, axlar och rygg,
gaf tillkänna den lefwande liflighet, som war spridd
öfwer hela hans warelse. Sådant utseende hade
mannen.

Som bekant är, war det i ödets bok anskrif-
wet, att en den minsta löjtnant skulle blifwa det
redskap förshynen utsett att förskaffa Swenska fol-
ket en stor och bragderik man på sin thron. Li-
kafä blef gamla Polle den skylbige orsak, som till-
förde Hr Alfhorn en stallmästare uti den hjälpsam-
me wandraren, hwars namn war Roffler.

En Kapiten ur den minnesvärda Landtwärns-
tiden, som år 1808 i Mars månad, inom Norrkö-
pings lugna område, af binnande konsiderationer
för släktskapsförbindelser, en någorlunda presentabel
yta, och framförallt hans afgjorda oduglighet till-
närande samhälls-medlem, allraförst som fändrif,

beträddt den fosterländska hjeltebanan och derstädes, under deltagande i den lucrativa hushållningen, med den emot fienden stridande Östgötha Landwårns-truppens beklädnadsperfedar, avancerat till kapten, hade, efter många werlingar och skisten i lefnadsförhållanden, derunder det gamla ordspråket "orätt fånget, lätt förgånget", gjort sig rättwist gällande, slutligen, jemte många andra odugliga lyckölkare, slagit ned sina bopålar i Stockholm; hwarest, sedan lyckan wid biribitaflan och raffellådan blifwit fåfångt dyrkad, och industri=riddarskapet icke med nog skulle kunnat längre utöfwas, slutligen, och för att gynna tiggaresförsoken, fästadt ett blått och gult band i rocken, samt med lögnfulla besyffningar mot det otäcksamma fäderneslandet, som hwarken kunde eller wille belöna eller begagna flere oduglingar, än som redan tilljugit sig lugna sinecurer.

Denna ex-kapten hade en afton, i saknad af nattlig tillflykt inom Stockholm, begifwit sig ut åt Carlbergswägen, för att, om icke finna något barmhertighets=herberge, åtminstone genom inbrott i något uthus få wanstad af den spejande polisen hwila sin lekamen till nya äfwenyrsförsoök. Under sin losliga wandring, möter Roffler en häst med åkdon, i hwilket sistnämnde, en i synbart rufigt tillstånd insomnad mansperson besann sig.

Jungen oförmodad lycka kunde wara för Roffler wälkomnare än detta möte, och han lagade sig genast till att beswara den sifwande, åtminstone från utwägen att i Stockholm ytterligare öka anledningen till sitt redlösa tillstånd. Men hwad hände? Wid första början till denna undersökning

efter dessa föremål, upptäcker han i den berusade, Herr Åheshor Nymin.

Flat och nedstämd i sina lustwaste och säkra förhoppningar; ty jemte personen, kände Roffler äfwen wädan af att wara för närgången emot denne nerwstarke man, som, waktadt sina år och sitt tillstånd, war kraftig nog att wid ringaste försök krossa den fordna fosterlandshjelten. Dock, nöden har ingen lag. Ett parti måste tagas, och inom ögonblicket fattades och utfördes det; icke just till exclusiv ära för Rofflers mensklighet, som icke mera för hans industriösa framseende.

Roffler kände nemligen, såwäl af ett säkert rykte, som andras erfarenhet, Åheshor Nymins erkänksamhet för wisade tjänster, wid tillfällen af hans hemfärder i dyllit belägenhet som nu, och om än ingen fara war för handen, och gamla Polle nog ändå, efter gammal wana, lunkat hem med sin i ädönet kära husbonde, kunde ju Roffler oförskräckt framljuga den rysligaste händelse, säker om, att af gamla Polle, som desutom derwid icke fått wara närwarande, blifwa hwarken genom illfäna gnäggningar eller genom något intryck af dess bakslughet, wederslagd.

Åheshorns erkänksamhet war känd, såsom frifstigt, ofta riklig. Sålunda beslutadt och utfördt, blef Roffler den sotsmandes förswän, och hemkommen till den wälkända porten wid apotheket Åfrikan, som efter gifwen signal genom portklappning, öppnades af Åheshorns betjening, förebar Roffler nu en osanning af den rysligaste händelse, det wofware, hwilka just i det ögonblick den allwetande Gjörsynen sändt honom till stället, woro syfvelsatte att med kniswar och spjut mörda och plundra

den wördnadswärde och medwetslöse sofwaren, då Roffler med hjelteröft, själ och arm förmått skingra röfwarne, (minst 10 till antalet), samt ofkadd, och i sin fortfarande goda fömn, oförbd hemföra den wördade och för hela samhället — ja hela menskligheten, dyrbara hedersmannen.

Åfsehorn uppbars i sina rum under wälsig-nelse-utgjutelser af hans känsliga och omsinnade underhafwande, och Roffler måste på sin parol d'honneur lofwa att följande dagen på morgonen infinna sig, för att lemna den nu oförmögne Åfsehorn tillfälle att lära känna och belöna sin manhaftige räddare. Som ej det Nyminska bordbränwinet war att tillgå, och mannen defutom af strapage och hjeltemod så skakande, att något styrkande wore af nöden, så inbjöds han i apoteket och undfångnades med fyra uns rigabalsam och en half uns phalsy eller hjertstyrkande droppar, ty han war sjuk till kropp och själ. Medlet ordinerades enhälligt af tre receptarier och en laborant. Wid sitt aflägsnande från stället, gaf han sin önskan tillkänna, att i den bredwid Polle warande lediga krubban, få afbida morgonen; men som kuffen ej war närwarande, och någon grimma ej heller fanns för handen, så kunde wi icke, profana personer inlogera andra kreatur, än dem som hörde till huset. Han erhöll på förhand en riksgälds-plåt, för att i något bondqwarter få tal öfwer hufwudet, ty det fanns då för tiden hwarcken karacker eller hem för kronprinsens gubbar.

Läsaren torde anse Åfsehor Nymins tjenstepersonal för obeleswade och wettlöse, som så futtigt tracterade och belönade mannen; men som läsaren nu gjort sig bekant med personen, är han of

i tillfälle inse, att twenne munfyllare och en plåt, icke woro att förakta af en usling, sådan som wår Kapten.

J sådan belägenhet war den man, hwilken Åfsehorn upphöjde till sin stallmästare; sådan den man, som Åfsehorns frikostighet inom få dagar efter denna händelse, försåg, ej allenast med det nödvändiga — nej öfwerflöd bötes på honom utan måtta; sådan war den man, Åfsehorn upptog wid sitt dagliga bord och i sitt sällskap, och inom kort tid gaf namn af wän; sådan den man, som utskrattade sin ädle wän, förrädde sin räddare och bedrog sin wälgörare.

Jag har sett twänne förrädare, begge i deras förnedrade och föraktade tillstånd; en likhet warnades dem emellan, begge lutande, med blicken nedfänkt till jorden, buro begge sina kappar twert öfwer ryggen, hållande dem i doppsko och knapp. Det tycktes dem sjelfwe wärdigt att städse känna ryggen i beröring med detta instrument.

Deße förrädare woro Finlands och Åfsehorn Nymins.

Nya Polle och Stallmästaren.

Att ha en Stallmästare och endast en häst, kunde icke slå an, hvarföre ock Stallmästaren erhöll ordres att se sig om efter en kamrat, icke åt sig, ty då behöfde han ej gå långt, utan åt gamla trotjenaren, den hederlige Polle.

De förnämligaste egenskaper, som sattes i fråga, hwilka kamraten skulde ega, woro likheten och storleken med Polle, föröfrigt fick man ha öfwerseende med andra prästanda.

Men hwar finna Polles like? Det war något som war swårt.

Stallmästaren inberättade tidt och ofta, att han än varit här, än der, för att finna hans like, men förgäfwes.

Emellertid fogade sig omständigheterna så, att Årjöborn sjelf war den, som påträffade en, som hade den mest förwånande likhet med Polle, att man blefwe frestad tro, det de wore twillingar, eller åtminstone syskon af samma far och mor.

Läsaren skall här förnimma, huru ödet för lyckan till lyckans skötebarn.

En wacker wårdag, en stund efter wi lemnat middagsbordet, stod Årjöborn wid ett af fönstren åt Drottninggatan, och lutade sig med armbågarna mot fönsterplattan, samt betraktade de förbi-passerande. Han war wid 9 graders rym.

Hastigt brypnade han fönsterventilen, och ropet "Polle! Polle!" hördes långt och widt ifrån.

En ridande person passerade förbi på en häst, så lik Polle, och hwilken han satt i kort galopp, att man kunnat swära på, att det war Polle sjelf.

Flera förnyade rop och snarkningar wisade här ingen werkan, hwarken på ryttare eller häst, hwilken icke igenkände det ena eller andra af dessa ljud.

Slutligen widtog kraftigare åtgärder; den ridande personen blef anropad, och det på det strängaste och plumpaste sätt. "Stadna lymmel! hwa? stadna! hwa? jag befäller stadna, hwa? tag mig d—n hwa"? Den ridande stadnade utanför porten, folk samlades i mängd, och som ett gehu war Åfsehorn nere, och med den fart, att hatten glömdes. "Swär fan har ni tagit hästen ifrån, hwa? swara Karl, hwa? tag mig d—n, hwa? swara, hwa? hwar har ni tagit hästen, hwa"?

Som jag tror mig förre nämnt, hade Stallmästaren fått befallning, att så ofta han wille, och minst 2 å 3 gånger i weckan, motionera Polle medelst ridande, till hwilket ändamål en sadel inköptes, hwilken möbel, tillika med Stallmästaren, i huset blef samtida.

Åfsehorn tog för afgjort att Stallmästaren fläpt hans käraste egendom, hans Polle uti andra händer. Han war häruti lik Skånska bonden, som högre värderar sin häst, än sin hustru; och om någon beklagar honom förlusten af den sednare, tröstas han sig sjelf dermed, då han säger: "Gud ske lof att det ej war stackelfall, (det will säga att hans häst ej dödt).

Den ridande, förvånad öfwer detta ohemula tilltal, svarade: "är ni galen, min herre, som på sådant sätt bemöter en person, den ni ej känner, och som på minsta wis ej gjort sig förtjent att af er så skymfas och behandlas"? "Verba præterioaque nihil hwa, hwa? Hästen är min, hwa? ta mig d—n, hwa? Sag befaller, hästen är min, hwa? och ni en skojare, hwa"? ropade Åfsehorn, hwarwid han tog hästen wid betslet, och med en ryfanswärd ryhm och en dundrande sparkning, skrek: "stig af lymmel, hwa? Hästen är min, hwa"?

Ryttaren steg af, i det han med mycken resignation sade: "herre! öfwerila er ej; hästen har aldrig varit er, och detta uppträde skall kosta er mer än ni förmedar. Ni kan ju genast öfwerlyga er om ert misstag, i det ni låter i ert stall efterse om er häst är der."

"Bien," skrek Åfsehorn med wild glädje. Sundwall, (kuskens namn) påropades, han war hemgången för att äta middag; såsom gift hade han kostpenningar. Pigan sprang ned till stallet, och återkom genast med den underrättelsen, att hästen derstädes ej befanns.

Nu war det färdigt, som man säger, Åfsehorn ryckte tygeln från den nu affstigne ryttaren, hwilken icke widare satte sig till motwärd; men han åkallade flere personer till witne, öfwer hwad här påserade.

Åfsehorn, barhuswad, som han war, förde med egen hand hästen wid betslet, ned för gränden, genom wangshus-porten, som en piga från stallwägen öppnade, in uti stallet.

Ryttaren medföljde småskrattande.

Snapt war detta verkställt; ännu grälades och rymades — då — hwilken kan tänka sig hwad som hände? So, en häftig gnäggnung, som flere gånger upprepades, hördes utanför wagnshus-porten, och, då den innifrån uppläts, stod Polle der lilslefwande, och bredwid honom war Stallmästare, högelingen förwånad att finna porten stängd, den han för en half timma sedan lemnat oläst.

En förklaring war af nöden, och den uteblef icke heller; Stallmästaren hade för ungefär en half timma sedan, och medan Afsehorn spifat middag, tagit ut hästen för att motionera honom, och som kuffen ej varit hemma, lemnat wagnshus-porten oläst. Afsehorn häpen och besört öfwer hwad som händt, wände sig till ryttaren, med dessa ord: "herre, hwa? hästen är min, hwa? jag befaller, hwa? hästen är min, hwa? hwad kostar hästen, hwa? jag kan betala, hwa? hwa?"

Ryttaren krusade i början. Han wille ej sälja sin fribna, wäl inridna Pluto för något pris; och desutom wille wißt ingen betala honom den summa, den kostade honom sjelf. Det hjälpte intet; Afsehorn hade sagt, jag befaller, alltså war det öfriga verba præterreeque nihil — samt prat. Afsehorn, ryttaren och den förnöjde och förwånade Stallmästaren följdes åt upp till Afsehorns rum, der affären så utreddes och bedrefs, att Pluto, då han första gången ledde utur stallet, war han herr Afsehorns nya Polle. Samma estermiddag skulle han begagnas.

Allt war så tillwida herrligt och wäl. Afsehorn war glad som en spelman — och ryttaren sen, och nya Polle sen, och Stallmästaren? Han war den gladaste af alla.

Åfsehorn hade fastnat i snaran, hela handlingen war ett uppgjordt skälmsstycke, hwilket läsaren i slutet af denna berättelse får erfara.

Nya Polle war ett stackars beskedligt kreatur, som för fem år sedan warit engagerad wid lifgardet till häst, blifwit illa medfaren, och caßerad wid 8 års ålder, hwilket hans tänder utwisade, ty afsted eller attest medföljer icke auktions-räkningen; och sedan han en fyra år gått under piskan, måste han nu gå under klubban.

En fogubbe på Lidingsön, eller rättare, en Lidingsbö, hemförde honom såsom sin wälfångna egendom.

Sos honom hade han nu warit engagerad fem år framför mjölkfärran. Ware sig af den myckna dranken eller Lidingsömjölken, hwilken, som bekant är, har den största attractionskraft till watten, för hwilket den yttrar en predisponerand: frändskap, nog af, Polle, ehuru gammalt kräk, redan 15 år, war illa beswärad af den allmänna barnsjukan, Torsten. Han kunde ej äta hö, hackelse och hafra; mjölsörp war det enda han kunde förtära. Kusken påstod, att han hade ältan, som kunde botas med några under swansen applicerade, i en påse inlagde ingrediencer, hwilka han från apotheket fick afhenta — det hjälpte ej. — Man wände sig då till en för sina lyckade hästkurer berömd läkare, Professor Galoppensfelt, och han förskref en ältfalkwa, men äfwen denne slog icke an, ehuru späda barn deraf blifwit befordrade till hälfa och matlust. Salwan finnes på alla apothek.

Pälle hade swära listornar, hwarföre listornsoperatören Benjamin, den gamle, ej den unge, so-

nen. Denne war då för örfaren, och desintom endast engagerad på sin fars kontor som bokförare; ty gubben förde ordentlig bok öfwer ut- och inkommande naglar, moga- och kartnaglar, wårter, fräknar, finnar och fotswett. Han öpnade genast i sin bok ett nytt conto; och man läser: Herr Ulfesfor Nymins Nya Polle debet: Borttagit öfwerwuxna hofwar på alla fyra fötterna.

Som jag förut nämnt, att nya Polle samma eftermiddag skulle ut och af stallmästaren beridas, befanns han wara lika dåligt fotad som stallmästaren någon tid förut. Denna bristfällighet afhjelpes snart af den då för tiden allmänt wälkände, konstefarne och manhaftige Vulcanii wärde lärjunge, Mäster G—berg.

Ulfesfor i sin chais, bespänd med gamla Polle, wille nu, såsom kawaljer hafwa stallmästaren, upplyftad på nya Polles rygg, ridande wid sin sida. Detta slog helt och hållet slint, som man säger, ty den nya Polle war så ömfotad af owanan wid en ordentlig skoanbringning, att han kastade sig än hit, än dit, så att stallmästaren för det mästa nödgades anlita och hålla sig wid Polles mahn, emedan sadeln saknade de gamles wälberäknade sadelknapp, som så många gånger betjenades af prostar wid hemfarten från bröllopp, barnsöbl, sockne- och gästbud, och wid hwilken han lika troget höll sig, som wid Loders eller Ahrends postilor, och förträdde i detta affeende den läpp och staf, hwaraf den wördige fadren sig betjenade för att wälbehållen finna sitt hem, och ankommen dit, inträda i sitt heliga kall.

Stallmästaren kunde på intet sätt få den nya Polle att hålla sig inwid chaisen, twertom, han höll

sig wid väggarne, hwilka af stallmästarens sporrar och knän affkrapade rappingen. Asehorn, med 9de rymgradens alla kraftfulla attituder, och piskan i högsta hugg, långtande efter ett wärdigare föremål än Polles länd, kommenderade stallmästaren att hålla sig i ledet, men omöjligt. Polle kastade hufwudet argt och drog diagonaler uppöfwer hela gatan. Triangelmätning hade så intagit Polles skalle, att han dermedelst, så till längd som bredd uppmätte hela Drottninggatan, ända till f. d. Westmanska, eller numera Wetenskapsakademiens hus.

Den der utanföre warande plan, syntes Polle ett rymligare experimentalfält, hwarföre han, stallmästaren otillspord, med sådan fart dit afwet, att stallmästaren, som tappat handskar och wantar, d. w. f. sporrar och tyglar, affkastades sans fægon på den emot anda wäggen upplagde hjeckhögen. Der återfann Asehorn sin stallmästare: der gjorde stallmästarens rygg bekantskap med sin asehorns piskstakt, och fick dorsum verbere plenum. Polle fortsatte sin kurs, till des en kraftig hand höll honom i tygeln och återförde honom till sans och besinning, och i hwilket tillstånd wi lemna denna dagens hjelte, insatt i mörk arrest — asehorns stall — och återgå till det beräknade skälmsstycke, som förde honom dit.

Stallmästaren hade nemligen händelsewis på Ladugårdslandstorget funnit Polle för en mjölkfärra; och som han fann en träffande likhet hos denne med gamla Polle, så efterfrågade han ägaren. Denne blef uppgifwen och af stallmästaren besökt, hwarwid handel genast uppgjordes. Af asehorn fick han, under förebärande af något behof, låna den obetydliga summa hästen kostade. Den

fattes på ett utfodringsstall-i gränstapet. En af stallmästarens stallbröder, en slängd industrividdare, instruerades till skålmstyckets utförande.

Såväl denne, som Polle afbidade i gränstapet stallmästarens signal till handlingens utförande. Stallmästaren påhade tillfälle då Ålshorn var rymiss och kuskén hängången att spisa middag. Då utfördes gamla Polle ur stallet, och den nya fattes i gång några minuter derefter. Ryttaren var således ingen annan än stallmästarens confrater, och som så väl spelte sin roll, att Ålshorn ej allenast fick betala det lumpna kräket 10 gånger dess värde, utan skäligen ersätta denne bedragare för dess lidna skymf.

Desa hofvar delade sedermera rofwet; utom det stryf stallmästaren uppbar, hwilket han, wäl för tjent, fick anse som en behållen gåfwa.

Nyckelknippan.

En betjent hos General * * * infann sig å apoteket för att afhenta ett redan beställt medelkament. Alfhorn hade intagit den wanliga platsen wid recepturen och kassan. Den stora nyckelknippan swängdes med fart och kraft. — Alfhorn hade tagit in för 10:de graden, ehuru ännu ej fullkomligt utvecklad.

"Swarifrån, hwa?" så tilltalade han betjenten: "hwarifrån min galonerade herre, hwa?" "Från General * * *" swarade betjenten: "och will ha hwad jag beställt." "Swaba!" skrek Alfhorn: "Du will du, hwa?" men jag will inte, hwa? hwilken tror vår här, hwa? du eller jag, hwa? hwa?"

"Sag har ej att göra med herrn, bara jag får hwad jag skall ha" swarade betjenten. "Ne hej, hwa? för än Generalns bror betalar sin räkning fås ingenting här af den slägten, hwa? ta mej d—n hwa? ingenting hwa? par tout ingen ting, hwa?" "Sag tror inte att min herre är skyldig herrn något, och inte har han att göra med sin brors skulder heller," sade betjenten.

"Å wet hut, lymmel, hwa? wet hut, hwa? will du raisonnera, hwa? ut! ut! hwa, jag befaller, hwa? tag mig d—n ut!!

Öj hastigare ur molnen nedslungar Jupiter åstwiggen till jorden, än Alfhorn slungade den stora nyckelknippan mot betjentens hufwid. En lika hastigt undwikande rörelse afböjde dräpflaget;

och nyckelknippan, ej hindrad i sin fart, splittrade en glas-ruta i dörren till förstugan, hwarest den nedföll. Den rädda flyende betjenten upptog och medförde den, för att wisa Generalen, hwilken hotande fara han undgått

Medikamenterna hemskändes utan Afsejorns wetskap till ort och ställe; och nyckelknippan återställdes mot den hederliga ersättningen af 20 R:dr B:ko.

Möbelhandeln.

Någon tid efter händelsen, under benämning Nyckelknippan, stod Afsejorn wid det wanliga fönstret i apotheket. Han hade nyss anammat den 9:de graden. I huset midt öfwer gatan war då för tiden en möbelbod, och dit in såg Afsejorn, att en Grefwe * * *, medförande sin Grefwinna, inträdde. Jacot! Min hatt, hwa? Jacot, tag hit min hatt, hwa? tag mig d—n, hwa? nu eller aldrig, hwa? Ingen wiste hwad som ske skulle, något vudt hade han i sinnet, det förnams granneligen i hans eldsprutande ögon och kraftiga rym-attacker. Han tryckte hatten djupt ned i pannan, och med steg å la ryme, begaf han sig i wäg — den ställdes i skyndsamt fart till möbelboden.

I den stund han inträdde, hade Grefwen frågat priset å en möbel, och swaret derå lemnades;

Grefwen prutade, men i samma ögonblick sade Afsehorn: "min, jag betalar, hwa? ta mig d—n, hwa? jag befäller min, hwa?" Grefwen såg på mannen, troende honom vara wansinnig.

En annan och tredje effect besågs, samt frågades priset derå, men wid hwarje köpeafflut sade Afsehorn: "Min, jag befäller" etc. etc. Detta förargade Grefwen slutligen, så att han tillsporde Afsehorn: "Swilken är ni, och hwad är meningen med ert "galna uppförande?" "Jag är," genmålte Afsehorn, "Apothekare Nymin, och råder er och alla andra S—t eller Sjöstjerner, eller hwad än ni må "kalla er, att först betala Er 7 års gamla apothekräkning, innan ni köper några möbler, hwa? och annat strunt, hwa? jag befäller, betala räkningen, hwa? —

Grefwen, som fann att härwidlag wore bättre fly än illa fäkta, tog sin fru under armen och aflägsnade sig — utan att handla något, det begripes. På eftermiddagen erhöll Afsehorn likwid för sin fordran, och från möbelhandlaren en mängd möbler af olika och urmodig beskaffenhet, jemte en ansenlig räkning derå.

Han sökte wäl omgöra köpet af deka; men den sluga möbelhandlaren sade, att Afsehorn bjudit något mera än Grefwen på samma effecter, och således woro de Afsehorns. På sådant sätt fick Afsehorn sin räkning betald, och möbelhandlaren en mängd incuranta möbler afyttrade till högsta pris.

Friskpektaklet.

Åfsehorn war i dag uppe på sina rum. Rym-
mätaren utvisade halftionde graden; och mitt dröjs-
mål med den påfyllda bouteljen war orsaken,
hwarföre den halftwa graden i dag längre ute-
blef, eller så sent kom till fullt gradtal än wan-
ligt. — Men allt hwad som händer, är det bästa,
säger ett gammalt ordspråk, så war det ock nu.

Hade bouteljen kommit förr, så hade Åfse-
horn icke i dag kunnat gifwa det friskektakel, som
twa timmar sednare nppfördes på Drottning- och
Fredsgatorne.

Åfsehorn befann sig i en högst ledig kostym;
i morgonrock, calisonger, nedfallna strumpor och
tofflor. Det fanns intet annat ordnadt och klädt
hos mannen, än det så många gånger pudrade huf-
wudet.

I denna sin negligé emottog han besök af
Presidenten D. S. v. S., som med Åfsehorn hade
affairer. Denne, som förnam att denna dag ingenting
kunde afgöras, förkortade sitt besök, och tog afsked
af Åfsehorn; men denne, som af aktning och wördnad
för den ärade weteranen inom Sundhets-Callezii
territorium, ansåg sig skyldig att ledsaga Herr Pre-
sidenten. Han åtföljde honom först ned i förstn-
gan, och så till porten åt Drottninggatan.
Der stannade de båda och samspråkade —
ett steg på gatan, och så ett steg, allt wi-
dare, tills de hunnit fram till Prins Gustafs Pa-
lais. Der skildes de åt, och Åfsehorn i heppande

Frispectaclet

eller promenaden till Fredsgatan

171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

fart, än gående, än halffspringande, med ständiga ryckningar på arlar och califonger, hvars band brustit för de wäldsamma ansträngningar Ufejorn wtdagit för att ej få dessa lika långt ned på hälarne som strumporna. Jag har beskrifwit Ufejorns gång och rörelser wid tiwde gradens rym; och man må föreställa sig hwilket uppseende denna tilldragelse åstadkom nder sjelfwa middagsstunden, då gatan nästan hwimlar af åkande, ridande och gående, för hwilka han allt måste wädja, med rymiska knuffar, rörelser och swära högljudda snarkningar.

Så länge han hade Presidenten med det gran-na Commendörbandet wid sin sida, förespordes wäl skratt och flin, men när nu denne skyddande genius lemnade honom åt sig sjelf, att bäst han kunde frakta sig hem, då ljudade skratt, skrik och hurrningar utan all ända. De förföljde honom till porten, och då först förnummo apothekspersonalen hwad som hade påserat.

Inkommen i sin portgång, trodde Ufejorn sig wara i säkerhet, och då wände han sig till folkmassan och utgjöt på den det mäst frapanta owettt, som någonsin utgått från en bättre mans mun. Det tycktes, som om han haft en hel roddartrappas öfwerträffeliga wältalighet i hwarje mungipa, och ingen af systerarne wid Lokatten eller Tackjernswägen skulie nekat honom approbatur non sine laude.

Pöbeln började bli alltför närgången; de ryckte honom i rock, califonger och i den wäl ordnade stångrißkan. Det lyckades emedlertid få honom så långt in i förstugan, att porten kunde stängas,

hwarester Ulfeshorn med ungdomliga skutt hoppade
 uppsför trapporna och in i sina rum. Folket sking-
 rade sig snart: och Ulfeshorn, som under tiden fått sin
 tröstefulla boutelj åter att tillgå, tog sig en eller
 par mun=fyllare, som försatte honom i elste
 graden, så att wi wid middagsbordet icke hörde an-
 nat än suckar, gråt och tandagnislan. Han hade,
 sade han: "warit ute och blifwit wät om fötterna,
 så att tand= äfwenksom giftatacker och desutom en
 olidelig plåga i armar och ben inställt sig.

Stackars man! han måste anlita hjälpsamma
 händer för att komma till sin fång, der han snart
 inslumrade i morphet armar.

Ärtsoppa.

En Fredag, i början af September, sutto wi wid middagsbordet; och ehuru Åfsehorn innehade tionde rymgraden, deltog han dock i måltiden.

Första rätten war redan affspisad och den andra, ärtsoppa, en qwarleswa från gårdagen, stod framsatt för oss, afwaktande wi allenast det wanliga tecknet från Åfsehorn, för att få angripa den. Tecknet gafs slutligen, och genast sattes allas skeddar i rörelse, äfwen Åfsehorn's; men efter att hafwa smakat på soppan, kastade han hastigt skeden tillbaka på tallriken, den han med wäldsamhet framsköt på bordet; och likt den upprörda hafs wägen, som brytes mot bränningen och återkastas i sitt sköte, tog soppan i tallriken enahanda rörelse, och öfwer spolade den under Åfsehorn's haka fästade, öfwer bröst och mage utbredda serwietten: "Lägg ned wapnen, wah? soppan är sur, wah? tag mig djefwulen, sur wah? jag befäller, soppan är sur, wah?" skrek han, och till den uppafående flickan, ropade han: "Mari! gå efter win, wah? försbärswin, wah! sex bouteljer, wah? jag befäller hwa! sex bouteljer wah! tag mig djefwulen wah?"

Flickan närmade sig Åfsehorn under begäran: "Får jag lof att få penga?" "Åh, hut flyna, wah? penga wah! har jag ej kredit, wah? har Nymin ej kredit, wah? swara flyna! har jag ej kredit, wah?" "So bewars, men Herr Åfsehorn har förbjudit mig att taga något på kredit." "Nå så sätt lutyget i

"pant, wah! sätt — — — i pant, wah? jag be-
 "faller sätt — — — i pant, wah? tag mig djef-
 "wulen, wah! sätt — — — i pant wah?" Hypo-
 theket upprepades flera gånger, och alltid med till-
 sats af Afsehorn's wanliga termer; och derwid upp-
 gaf han namnet på den hemliga gömma, som skul-
 le pantsättas, och som förwarar den klenod, hwar-
 om Killian, den tappre Ulysses antagne Minister
 Extraordinair och Plenipotentiair skulle, utanför Tro-
 jä portar, nota bene i Gollbergs comedi, Ulysses i
 Stalien, spörja den sköna Helena.

Dwinnans emancipation war ännu icke förkla-
 rad, och den arma flickan, som kände sin berwende
 ställning i samhället, wågade ej så lösligen pant-
 förskrifwa sin enda fasta egendom, hwilken desutom-
 minnau Jul, med hennes medgifwande och förmynd-
 darens wetskap skulle i all ära tillhöra en kam-
 martjenare hos Direktör M., stod der rodnande,
 häpen och försagd.

Afsehorn, med lystna blickar betraktande de herr-
 liga rosor, som purprade den sköna flickans ung-
 domliga kinder, och erinrande sig hafwa sagt något
 förnycket, fortfor med den aldra som sötaste ton
 och mine: "Nå! nå! du skall slippa pantsätta din
 — hwa." Därunder och för tillfället anförtroddes
 den lilla nyckelknippan åt sonen Lorents, som till-
 fadades hemta penningar från byrån. Lorents hem-
 tade penningar och Mari win. Win dracks myc-
 ket, och så länge, att flere bud från apotheket an-
 manade om snar inställelse derstädes, emedan gö-
 romålen hopat sig; men Afsehorn förnekade wårt
 afslägnande, och nekade dertill så länge, att han

ej vidare kunde neka dertill, samt infördes i sina rum.
 — Wi, hans aldra ödmjukaste tjenare, skyndade
 till ort och ställe.

Namnförändringen.

Jag har nämnt att Afsehorn wid nionde rym-
 graden icke benämner den af honom tilltalade per-
 sonen med des rätta namn, utan antingen förvän-
 der detsamma eller ock endast nyttjar ordet, mon-
 sieur — ibland äfwen monsieur plattfot — mul-
 surk &c. &c. Således förvandlades:

Sylwander	till	Skogman,	och	twertom.
Mosander	benämndes	Electuander.		
Lindman	—	Tiliander.		
Berg	—	Montan.		
Grönborg	—	Biridemontan.		
Löfman	—	Foliander, och		
Arenander	—	Sandherren o. s. w.		

Författaren erhöll af den store Direkturen
 namnet Krushufwud, emedan en förändring el-
 ler förwändning af des rätta namn icke klingade
 så wäl, som Afsehorn önskade. Det är emedlertid
 högst besynnerligt, att ända från min spädaaste barn-
 dom och intill tiden för dessa händelser, jag, under
 skilda perioder fått mig olika namn tillagdt; och
 uti hwilka mitt arma hufwud fått sig ett stadigwa-

rande appanage: t. ex. — Pundhuswud — Oxhuswud — (för släktens skuld). Getskalle — Dumhuswud — Bondkaplan — Färhuswud — Ljushuswud (för det Ljusfärgade håret) Peruckstock, — och nu sednast Krushuswud. —

Smedlertid är nu tjugufem år passerade, under hwilka intet epithet blifwit mitt stackars huswud tillegnad — måhända derföre, att jag på de sednare åren haft mitt eget huswud; och när jag kommer till kapitlet om Krushuswud, skall jag, med wärde Säsarens tillåtelse och medgifwande, redogöra för alla dessa benämningar, som i så rikt mått skänkts mitt huswud *).

---

*) Säsaren torde obserwera att benämningen Klockhuswud icke fallit på min lott.

Qwartalet.

Det war Söndag, och min från Apotheksgöromål fria dag. Mina skräddare hade på morgonen hemskickat den Klädning jag låtit förfärdiga åt mig, och sjelf infann han sig straxt derefter, för att efterse om den passade, men egentligen för att få sin arbetslön betald, ty han war, som många andra, ett behofwets barn. Fattig på mynt men rik på förhoppningar och glada utsigter, hade jag för tillfället intet annat att tillgå, än min lön. Jag hade öfwer tre månader warit på stället och ännu icke utfått mitt qwartal, hwarom jag icke heller funnit tillfälle att erinra, emedan Åfsehorn en lång tid warit rymiskt och wid dåligt lynne, ja ibland högst swår. Desputom hade ingen utgift tvingat mig derom begära.

Nu war händelsen annorlunda. Wäl insåg jag det opassande deri, att på en Söndag beswära min principal i detta affeende; och jag fick effectement betala min påflugenhets. Min skräddeles behof och des trägna begäran, det jag måtte betala min räkning, stadgade beslutet och jag iklädde mig den nyss hemkomne Klädningen. Om ej alldeles så utstyrd och i så brokig drägt, som mäster Math's Bengtson Trefsen, war jag dock så fin, som en brudgum och gaf mig äwäg, hwarwid den lilla trappan togs i anspråk.

Åfsehorn befann sig i salen; men bemärkte mig genast, och gick mig till mötes med en

artighet, som war honom egen, när han wille antaga den. "Ah! bon jour monsieur," woro de första ord, hwarmed han hälsade mig. — Jag fann genast att han varit tidigt waken och i werksamhet med bouteljen. Jag insåg faran af ett ombyte i hans lynne, i händelse min anhållan skulle misshaga honom. Jag tvekade att framsäga min begäran, och war färdig att anföra något annat skäl för min inställelse — då han sjelf förekom mig. "Charmant! hwa? hwa? då dessa hwa! ofta af honom upprepades, kunde man ej så noga weta hwar man hade sin man. "Swad kostar det der glänsande klädet, hwa? sade han, i det han med en främares hela beställsamhet tunnade uppslagen på min nya frack. Jag sade då honom prisset derå, äfwen som att det wore betalt, men att jag häftade i skuld hos skraddaren för arbetslönen, och att denne afsidade min återkomst med nödiga kontanter, hwarföre jag hos Alfesörn wågade anhålla om utbekommandet af mitt innestående qwartal. Jag hade ej wäl uttalat min anhållan, förr än den mest förwånande omwexling inträffade. "Hwa? hwa?" utstötte han, med det honom egna näsljud. "Ah hut! hymmel, hwa? jag befaller, hymmel! hwa? tag mig djefwilen, hwa? kräfwa mig på Söndag, hwa? non monsieur, hwa! jag har engång förut låtit bedraga mig af en hymmel, hwa? som lät göra sig en lika elegant costum, hwa? som monsieur, hwa? allons, hwa?" och dermed wände han mig ryggen.

Allt resonnerande skulle härwid wara att gjuta olja på elden, och desutom hade jag fått mitt pensum, som Alfesörn brukade säga, så att jag inom mig beslutade att ej mera bero af en sådan wildsint och otidig husbonde. Jag lät således icke Alfes-

foru förnya sin befallning om mitt aflägsnande och hade redan avancerat till dörren, då hans wälfända stämman framwäste det argaste "restez ici monsieur! Jag stadnade, afbidande hwad ske skulle, med fast föresats, att möta wäld med wäld, om så påfordrades. Detta behöfdes dock icke.

Han framgick i rummet, och stannade två steg framför den blankpolerade, med förgyld meising inlagda, mahowa mahogeny-chifonieren, hvars skifwa war af den sällsyntaste och hwitaste marmor. Uppå denna stod en glaskupa af skönaste kristall, inneslutande en af förgyld brons, med emalj och siligransarbete rikt anbragt, utmärkt wäl och konstrikt arbetad bordstudsare, föreställande Pheton, som med de fyra bewingade æthioperne omkringilar jorden.

På hwar sin sida om denne woro placerade twenne stora mäns, neml.: Napoleon den stores och den store Carl den fjortonde Johans almslänga gipsbyster.

Tiden, (bordstudsaren nemligen) begränsade dessa store mäns storhet. Carl Johan på thronen war stor under sin tid. — Napoleon störtad derifrån, större, — i ewighet. — Framför denna Chifonier stod nu mannen. Snom de tillslutna läpparne hördes de sammanpräskade tändernas gnisslan, hwilken än mera förökades af munnen's verticala rörelser, hwarunder ur densamma fradgan frampräskades. Andigtet hade garfopparns färg, ögonen sprutade eld och lågor — stundom öppnades halftwa munnen, likt en illiken sockentjurs mule, wädrande något inandt, eller måhända mera träsfande, lik en halfdöd gös, hvars gölar upphört med deras functioner, nu långsamt öppnar munnen för

att än en gång, den sista, insupa någon lifsluft. Sådan, och icke annorlunda, stod han der, den märkvärdiga mannen, med den af femton små nycklar bestående nyckelknippan emellan sina fingrar, estersökande den, hwilken skulle öppna den gömma, hwarest den lilla nätta förwärfwade summan af en half million förborgades.

Med nyckeln emellan pekfingerets knoge och tummen, och i den positur en fäktande person antager, då han med wärjan i hand utfaller mot sin motståndares bröst, sökte Afsehorn införa den i låset för bureauklassen. De många och häftiga utfallen förfelade målet, men den wackra klassen erhöill af anfallswapnet flere djupa och obotligare märken, än S:t Mariæ kyrka led af moustötukulorna under kriget år 1838 emellan Swensken och wåra. Nu närmade han sig målet, och efter några fruktlösa försök, lyckades det honom, att på förutnämnda sätt införa nyckeln, som kringwreds. Klassen öppnades och nedfälldes med yttersta kraft.

Af denna wäldsamma handling skakades bureauen, och i sjelfwa golfwet kändes en darrning, som af en jordstöt. Napoleons staty nedstörtades på golfwet och krossades: Den stora glaskupan delade samma öde och splittrades i tusende bitar mot den hårda marmorstifwan; och sjelfwa tiden hindrades i sitt lopp. Carl den fjortondes staty qwarstod orubbad och ofskadd, uedblickande med lungt allwar på sin förre Herre och Kejsare, den störtade Napoleon, och på den öfriga förstörelsen. Några sekunders förebräelser och häpnad intog mannen; — men ej heller längre: och i samma ögonblick förändrade sig scenen. Blixtsnabbt omfattade han Carl Johans staty, liksom han fruktade det äfwen en ny stöt skul-

le Krofva äfwen denne hans älskling. Han höll den framför sig och bestådade den med samma tjusning, som den kärleksdruckne eldige älskaren betraktar sin älskarinnas bild. "O, store Konung! min älskling!" utropade han nu med entusiasm: "du står fast och säker på den Swenska jorden, och för dina fötter ser du den största af werldens män, störtad och krosad. Annu en ädelsten må inrymmas i din krona, och hängångna Carlars skyddande skuggor må omgifwa din dyra warelse!"

Derefter ställde han bysten åter på sin plats.

Med en oförklarlig ligkiltighet upplästes det inom klassen warande skåpet och utan minsta förlägenhet, eller, som det tycktes, någon hägkomst af hwad ögonblicket förut tilldragit sig, framtog han derutur en bundt, hwilken räcketes mig, under det han yttrade: "En voilla monsieur krusshufwud! jag tror jag kan betala, hwa? räkna! hwa?" Jag emottog bundten och räknade; den innehöll fyratiotusen Riksdaler banco uti fyratio sedlar, försedde med sina transporter och stora swarta streck — bakpå. Dessa för dömda streck gjorde mig ett ännu större i min beräkning; ty, när jag, som nu såg att stormen lagt sig, och endast några dymingar grunlade farwattnet, och att det raillanta lynnet återkommit, bockade jag mig mycket ödmjukt, i det jag gjorde mine af att stoppa penningarne i min ficka. Då nappade den skälmen dem ifrån mig, sägande: "något för mycket på en gång, Monsieur krusshufwud," och tillade, "hwad är jag skyldig, hwa?" Ett hundra Riksdaler riksgälds. "Swilka sedlar behagas, hwa! banko eller riksgälds, hwa? hwa!" swara, hwa? jag befäller swara, hwa?"

”Det är mig detsamma” — svarade jag. Han uppräknade Dio sedlar på Dio R:dr hwardera, och mid det han gaf mig dem, sade: efter denna dag räknar monsieur'n summan i banco.”

Så slutades mitt första — och så börjades mitt andra kvartal.

Nycterheten.

"Kom, så får Herrman se sådan fyllhund der ligger," ropade en af disciplarne, som stod wid ett af fönstren åt Drottninggatan. "Ja, det war en s—n att wara rusig, han hugger näsan i sten." "Åh nej," sade en tredje: "Det är wißt en catholik, som tror sig kyssa på Påswens toffel — eller ock swär han just nu tro= och huldhet= och nycterheten.

Wid dessa sista ord återkom Åkehorn ifrån materialkammaren, der han undergått nionde gradens reception. Ingen af oss hade hört honom återkomma, ty wi stodo alla wid fönstret, och wände ryggen åt kontoret, derifrån han kom. "Swad står på monsieurs, något märkwärdigt, hwa? märkwärdigt, hwa?" "Åh just inte det," swarade Skogman: "blott en nycterhets-hjelte som tagit fel om wägen till Dwen." "Ja så, intet annat, nycterhet — ja nycterhet, det skrifes nu öfwerallt — men wet ni, mina Herrar — nycterheten är absolut dödande — jag skall med få ord bewisa min satts. Hur många dö fulla, hwa? emot de som dö nyktra, hwa? — Ingen döer full eller rusig, hwa? Det wet du icke, tänkte krushuswid, att wara full — rusig — befkänt — ankommen — Gud wet allt hwad det heter, är bara olika namn på samma wara, hwa? hwa? Tag mig d—n samma wara, hwa? samma wara, hwa? En blir full af pounsch, en

annan af madeira, hwa?" "Och du af 7 graders
och franskt, hwiskade Plattfot.

Nytkerheten är skön, charmant, hwa? Tugen
skeppare eller resande, hwa? hwa? äro numera in-
komne? Edmjuka tjenare, hwa? de äro anslände, hwa?
tag mig d—n, hwa? ankomne äro de, hwa? jag
befaller ankommen, måttligheten — jag prisar
måttligheten, hwa? den pryder, hwa? måttlig ska'
man wara, hwa? jag befaller måttlig, hwa?

"Ja det se wi på djuren, som aldrig äta sedan
de äro mätta," sade Plattfot." — "Så — du är
ett djur, hwa? ett stort djur, hwa? Furdigradus,
hwa? bara i magen, hwa? en swimmage, hwa? ett
fäkräk, jag befaller få, hwa? Plattfot, hwa?"

Och hwad har icke nytkerheten uträttat för
wåra präster? "Sjelfwa Biskopen war förut gäst-
gifware, tag mig d—n, Gästgifware, hwa? Jag
befaller Gästgifware, hwa? Och wåra Prostar krög-
gare, hwa? Tag mig d—n krögare, hwa? jag be-
faller krögare — och Komministern och Kaplan,
hwa? de få hålla lönkrog, hwa?" "Herr Akehorn
har alldeles glömt Erkebiskopen. Han är wäl distil-
lator," sade Krushuswud: "Charmant Monsieur
Krushuswud hwa? Erkebiskopen distillator, hwa?
Charmant, hwa? det skall jag tala om för Olle,
min wän Olle. — Jag skall dit och finna Olle om
Måndag, hwa? Erkebiskopen distillator, hwa?"

Silfwer-Serviceen.

En Korporation hade hos en Guldsmed beställt en service af silfwer, bestående af terriner, skålar, fat, karotter, surtouter, asketter, tallrickar, knifwar, gafflar etc., för tjugi personer. Denna service war bestäm'd till present åt en hög person, men den höga personens höga Herr Pappa, som blifwit underrättad om den tillämnade presenten, hade icke obetydligt gifwit sin missbelåtenhet för en slik hyllning tillkänna; hwaraf följden blef den, att presenten uteblef. Den war icke desmindre beställd, och hwad än wärre war, färdig.

Med Guldsmeden kom man så öfwerens, att han erhöll sin arbetslön och föröfrigt att göra sig betald af silfret, som han åter kunde nedsmälta. Denna Guldsmed, en förmögen man, men wid något tillfälle, kanske sådant som detta, då ett större silfweruppköp wore af nöden, och hwartill kontanta penningar fordrades, hade derom anlitat Herr Afsejorn, som kände mannens solidité och af honom erhöll den äskade summan. När nu serviceen war färdig och ej för det bestäm'da ändamålet fick användas, skulle den åter nedsmältas och på så sätt förwandlas till penningar, ty hwilken wille lägga sig till med ett så kostsam't husgeråd — om ej Afsejorn? Hvem skulle öfwertala honom dertill? Guldsmeden önskade erhålla arbetslönen betald för andra gången — Men huru skulle detta kunna gå för sig? Så stodo sakerna, då wid en middag Stallmästaren, som ej låtsade känna förhållandet

emellan Afsejorn och Guldsmeden, sade helt löst, bland annat: "Wet Afsejorn af att det står dåligt till med T . . . och hans affärer? Han, som ansågs för en så förmögen man, är färdig att slå wantarne i bordet, han är på wippen att lägga in!

Afsejorn fäste sina ögon på Stallmästaren; maten stockade sig i halsen, och war det med möda han kunde framkrysta: Säger du sannt, olycksfågel! Hwa? Säger du sannt! Hwa? Stallmästaren berättade nu om den felslagna och återfallade presenten, och att mannen utomdesj wore i swaga finansiella förhållanden. — Och mina Trettiotusen! Hwa? Hwad får jag för dem? Hwa? Sade Afsejorn; jag har bara en lapp af den satan! Hwa? men ingen säkerhet! Hwa? — Hwad i herrans namn säger Afsejorn? Ingen säkerhet för en så enormt stor summa? Det war fasligt! Men wet Afsejorn hwad som faller mig in? Jo — Afsejorn gör sig betald med servicen, och det så fort som möjligt. Afsejorn rusade upp från bordet, och i följe deraf äfwen alla andra; han flög Stallmästaren om halsen, kysste och kramade honom under utgjutelse af den största erkänsla. Hederlige, owärderlige wän! utropade Afsejorn; ditt förslag, om det lyckas, sade han, i det han pekade på Stallmästaren, medför fem hundra riksdaler banko i den der rockfiskan! Hwa? Fem hundra banko! Hwa? Uppgör saken, hwa? Du! Hwa? Du och ingen annan, Hwa? Gå till T . . . och uppgör saken, hwa? Stallmästaren går till mannen, återkommer, och förkunnar, det saken såwida lyckats, att servicen wore Afsejorns, om den blott i tyfthet kunde transporteras, och förwifrigt, att hela saken

bedrefs så, att ingen fick weta derom. Samma afton stod serwicen på det runda diwansbordet, på golfwet, på stolar och i soffan i det stora granna förmaket.

Stallmästaren och Guldsmeden woro i samråd om denna affär, och Stallmästaren uppbar douceurer från båda hållen. — Alfsejorn undrade wäl på att Guldsmeden ej lag in, och blef först någon tid derefter underrättad om rätta förhållandet härmed.

Laboranten mördar din gamle Far.

Alfsejorn hade på flere dagar icke varit synlig, hwarken i apotheket eller i laboratoriet. Han hade med den gröna bouteljen för mycket oafgjordt — han war uppe i sina rum och swängde sig i puder-röf och kalifonger.

En förmiddag infann han sig i laboratorium, han hade då intagit tionde graden. Jag syfvelsatte mig den dagen med att afdrifwa sprit, hwartill jag begagnade den större pannan, hvars tre alnars höga kylfat af koppar war med watten öfwerfylldt; öfre lagret deraf war så warmt, att det lemnade ånga från sig.

Swad har munssjörn för sig, Hwa? sade han när han inkom. Sprit och Hoffmans droppar, Herr Alfsejor, blef swaret. Munssjörn drifwer æther som en stor — —, hwa? tag mig djeswulen, hwa, Som en äkta — —, hwa? I samma stund ropade han: Sundwall! Denne war både kusk och dräng. Sundwall kom in, och sade Nymin till

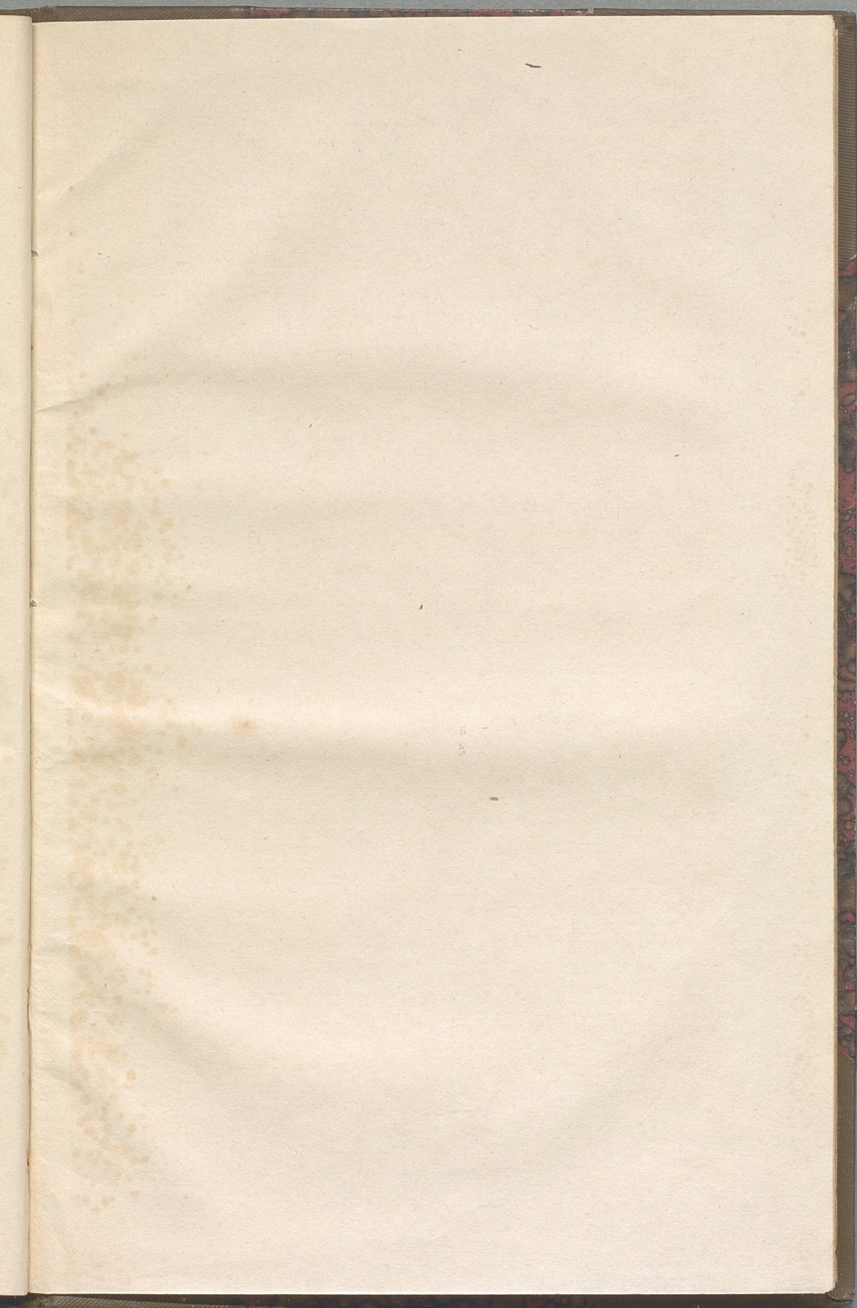
honom: lägg kol under retorten. Denne ännade naturligtvis hörsamma husbondens befallning, men under det han närmade sig kapellet, sade jag till honom, lägg icke dit mera kol; du ser wäl hur det står till med Åfsehorn. Åfsehorn ropade: Sundwall, lägg mera kol under, hwa? — Nymin sjelf befoller, hwa? Tag mig djefwulen, Nymin sjelf, hwa? Drängen lydde och infastade en skyffel kol i ugnen; men i samma ögonblick tilldelade jag honom en så kallad torpare, och den så kraftfull, att han nedföll på golfwet framför Nymins fötter. Du du på detta ställe lyder någon annan än mig, så kan du wara säker att få en dylig tillrättwising, sade jag till drängen; och till Nymin: Jag får bedja Herr Åfsehorn aflägsna sig härifrån, så wida jag widare skall fortfara med laborationerna. — Å hut himmel! hwa? kbra ut husbond, hwa? Å hut fähund! hwa? Raackare! hwa? Tjuffstryk! hwa? Och återbetalte mig i detsamma den Sundwallska brifsen, som, icke wäl giswen, genast af mig återgäldades, med det eftertryck, att Åfsehorn raglade mot det höga kylfatet, som deraf kom i skakning och öfwerwällde en riklig portion af det warma wattuuet, som öfwerwällde Åfsehorns hufwud och hela lekamen. Ryckande med händerna i kalifsongera, för att hålla dem uppe, hoppade han ut på gården, ropande med full hals: Laboranten mördar mig! hwa? Lorentz, min son, Laboranten mördar din gamle far! hwa? Lorentz, som ifrån ett gärdsfönster en trappa upp, såg att ingen würde fadren, nedkom på gården, tröstade sin far och förde honom upp på sina rum.

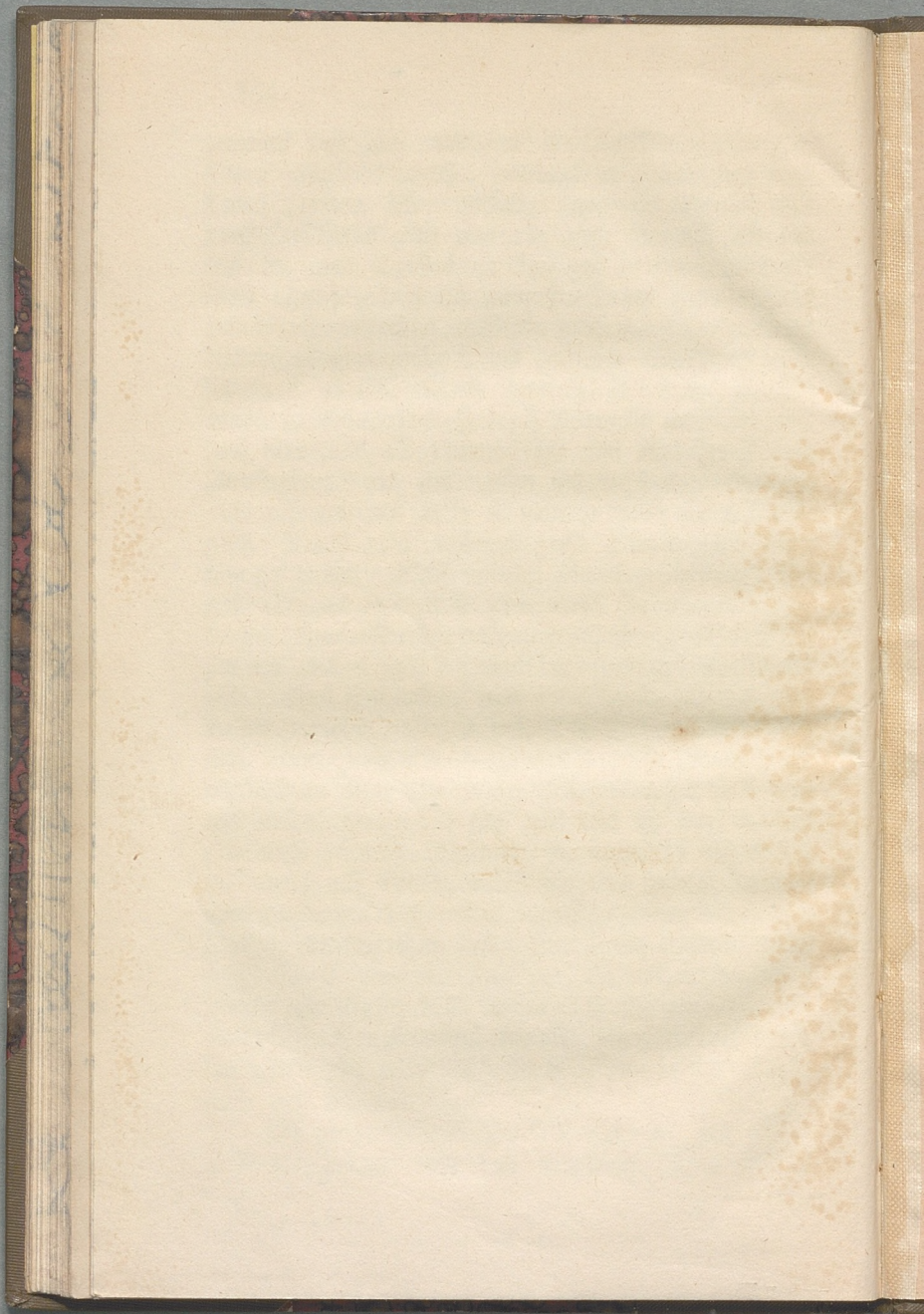
På eftermiddagen samma dag fick jag tillfäggelse att insiuna mig hos Åfsehorn. Jag klädde

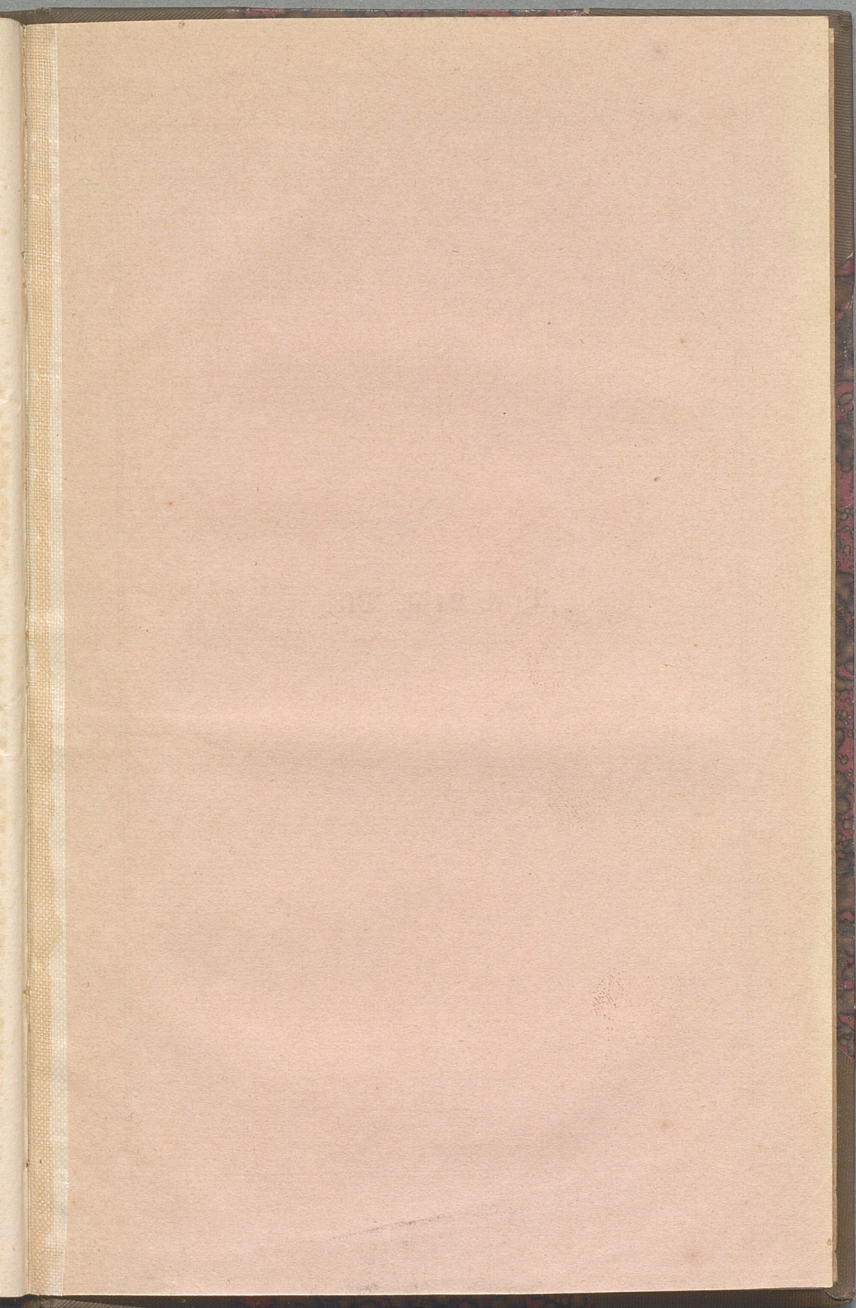
mig i högtidskrud, och inställde mig hos honom, som nu war sängliggande. Swarthån monsieur? sade han, i det jag inträdde. Så grann, hwa? Så fin, hwa? Jag går min väg härifrån, Herr Afsejor, swarade jag med en bestämd ton. Å hut krushufwud, hwa? Lemna sin sjuka, swaga husbonde, hwa? — Sin olyckliga, lidande husbonde, Hwa? Intet möjligt, hwa? Tag mig djefwulen ljuger, hwa? I samma stund kallade han på Lorentz, som uppehöll sig i förmaket, och då denne inträffade, sade han till honom: Se här, min son, tag detta och bjud din wän, den der krushufwud, med dig på operan, men se efter att du för honom åter, hwa? Jag befaller, åter hwa? Han gaf Lorentz en bundt mindre sedlar; denne tog mig under armen och förde mig med sig; — när jag nådde dörren, ropade han åter: krushufwud! hwa? Monsieur krushufwud! hwa? Jag wände om och framgick till sängen, då han räckte mig handen, sågande: wänner, hwa? Jag befaller, wänner, hwa? Ja bewars, Herr Afsejor. — Eh bien, hwa? och nu först öppnades ändamålet med mitt uppkallande. — Gyll på den här, jag får aldrig hafwa den i fred för käringar och gängfolk, hwa? Han wisade sig således helt och hållet glömsk för hwad sedan sex timmar passeradt, allenast den tomma bouteljen, hwars påfyllande mig anförtroddes, lefde i hans minne.

Lorentz och jag, roade oss kapitalt och öfwerworo spektaklet för aftonen, hwarwid gafs: "Werldsförakt och ånger", samt "Dillfället gör tjuften."

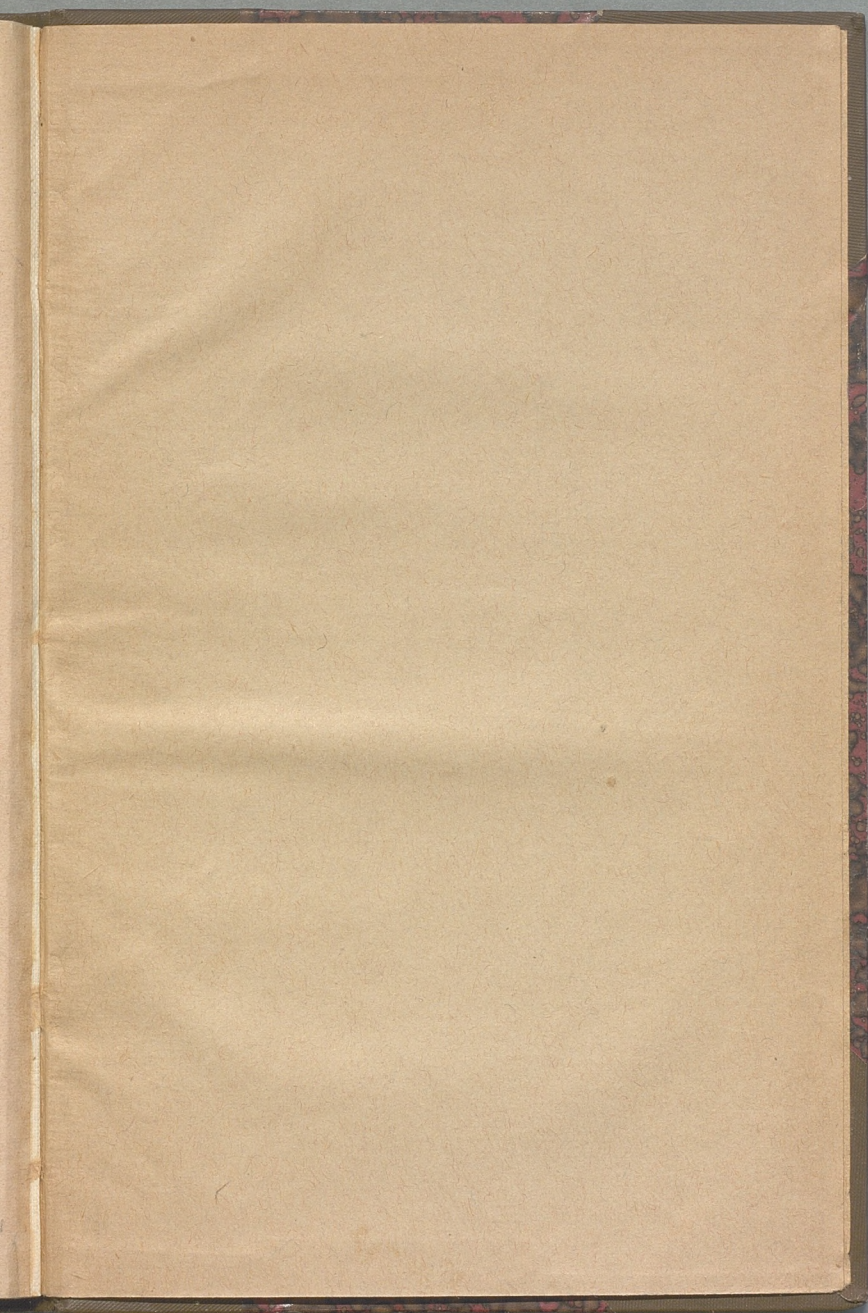

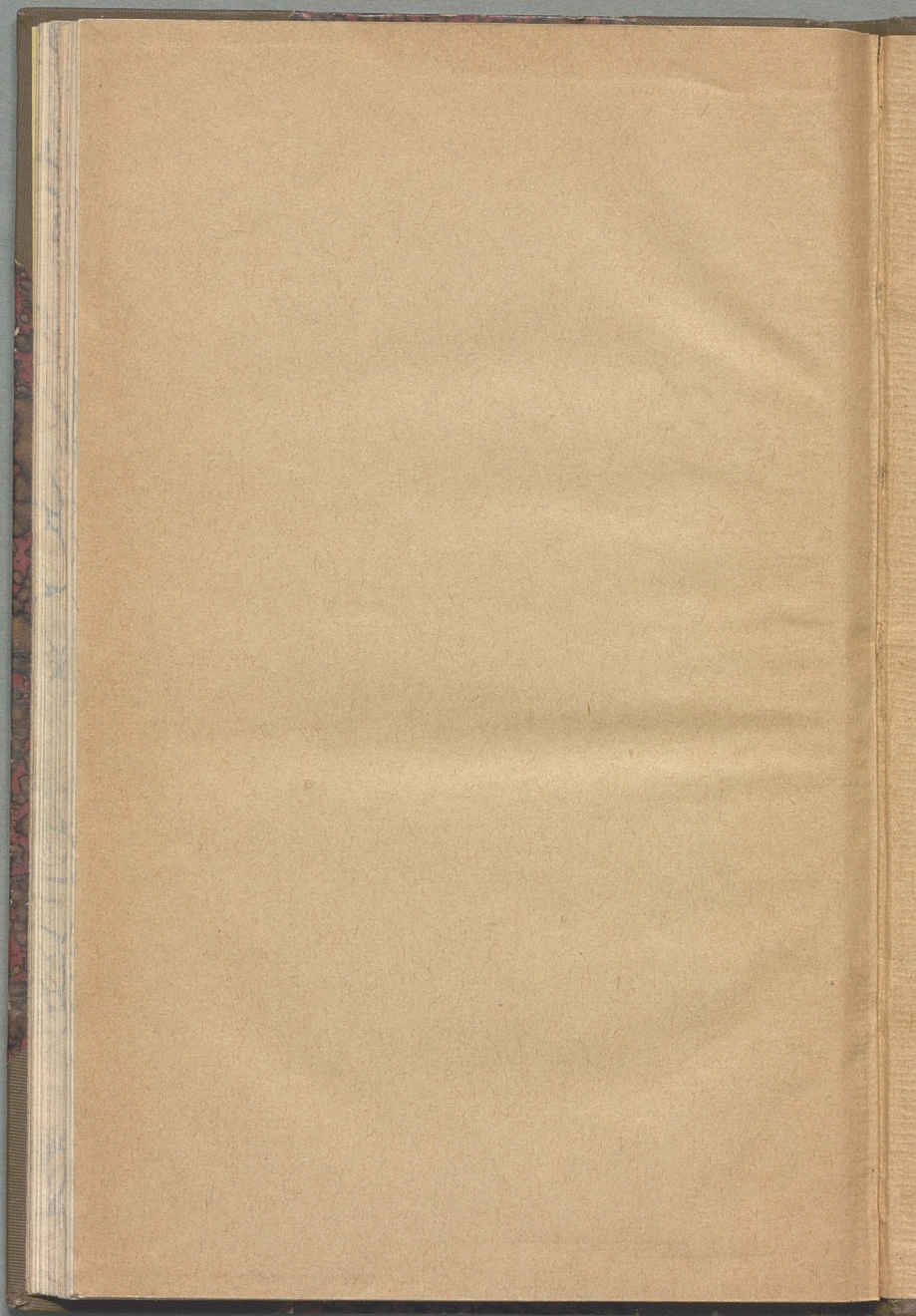

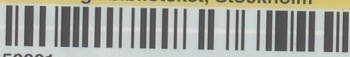
Preis: 24 ft. Vfo.

Kungl. biblioteket, Stockholm

50001

000 667 568

www.books2ebooks.eu